

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

System opravných prostředků ve správním řízení

Autor práce: Barbora Jansová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Prezenční

Vedoucí práce: Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcan, PhD., LL.M., DSc.

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2025

VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH STUDIÍ, z. ú.
Žižkova tř. 1632/5b, 370 01 České Budějovice

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Barbora Jansová

Studijní program: Bezpečnostně právní činnost

Forma studia: Prezenční

Místo studia: České Budějovice

Název bakalářské práce: **Systém opravných prostředků ve správním řízení**

Název bakalářské práce v anglickém jazyce: **System of Remedies in Administrative Proceedings**

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Vedoucí bakalářské práce (jméno a příjmení, včetně titulů): Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcan, PhD., LL.M., DSc.

Datum zadání bakalářské práce (měsíc, rok): duben 2024

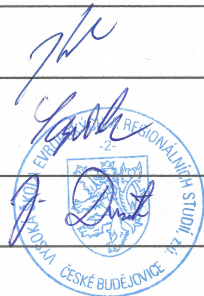
Cíl bakalářské práce:

Hlavním cílem je formou širšího analyticko-syntetizujícího teoretického vhledu především eklekticky ukázat institut „opravných prostředků“ upotřebitelných v rámci správního řízení. Vedlejším cílem je v praktické části předvést aplikační upotřebitelnost tzv. „řádných“ a „mimořádných“ opravných prostředků ze strany účastníka správního řízení s poukazem k aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR.

Student: Barbora Jansová	datum 16.4.24	podpis Jansová
Vedoucí práce: Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcan, PhD., LL.M., DSc.	20.4.2024 datum	podpis Felcan

Schvalují zadání bakalářské práce:

Vedoucí katedry: doc. JUDr. Roman Svatoš, Ph.D.	6.5.2024 datum	podpis Svatoš
Prorektor pro studium a vnitřní záležitosti: doc. PhDr. Miroslav Sapík, Ph.D.	13.5.2024 datum	podpis Sapík
Rektor: doc. Ing. Jiří Dušek, Ph.D.	13.5.2024 datum	podpis Dušek

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval(a) samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v seznamu použitých zdrojů.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce v elektronické podobě ve veřejně přístupné části infodisku VŠERS, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky vedoucí(ho) a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce systémem na odhalování plagiátů.

.....

Děkuji vedoucí(mu) bakalářské práce: panu Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcanovi, PhD., LL.M., DSc. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

JANSOVÁ, B. *Systém opravných prostředků ve správním řízení: bakalářská práce*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2025. 72 s. Vedoucí bakalářské práce: Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcan, PhD., LL.M., DSc.

Klíčová slova: opravné prostředky, správní řízení, řádné a mimořádné opravné prostředky, účastníci správního řízení.

Bakalářská práce řeší systém dílčích opravných prostředků ve správním řízení.

Teoretická část této práce se zaměřuje na obecnou kategorizaci opravných prostředků, definici a charakteristiku správního řízení včetně vymezení právního rámce správního řízení. Dále bude předvedena aplikační upotřebitelnost řádných a mimořádných opravných prostředků ze strany účastníka správního řízení.

V praktické části bude formou analyticko-syntetizujícího zhodnocení poukázáno k aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR. V této části budou použity grafy k hodnocení z usnesení soudu. Hlavním cílem bude zhodnocení výsledků rozhodnutí soudu na základě toho, zda soud přijal opravný prostředek či nikoliv se zaměřením na zákonnost uplatnění opravného prostředku.

ABSTRACT

JANSOVÁ, B. *System of Remedies in Administrative Proceedings: Bachelor Thesis*. České Budějovice: The College of European and Regional Studies, 2025. 72 pgs. Supervisor: Dr. h. c. doc. JUDr. Miroslav Felcan, PhD., LL.M., DSc.

Key words: remedies, administrative proceedings, ordinary and extraordinary remedies, parties to administrative proceedings.

The bachelor thesis deals with the system of partial remedies in administrative proceedings.

The theoretical part of this thesis focuses on the general categorization of remedies, definition and characteristics of administrative proceedings, including the definition of the legal framework of administrative proceedings. Furthermore, the applicability of ordinary and extraordinary remedies by a party to administrative proceedings will be presented.

In the practical part, the current case law of the Supreme Administrative Court of the Czech Republic will be referred to in the form of analytical and synthesizing evaluation. In this part, charts will be used to evaluate the court's decisions. The main objective will be to evaluate the results of the court's decision based on whether or not the court accepted the appeal, focusing on the legality of the appeal.

Obsah

ÚVOD	9
TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE	10
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	10
1.2 METODOLOGIE VÝZKUMU	10
2 ZÁKLADY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ – DEFINICE A CHARAKTERISTIKA	11
2.1 SPRÁVNÍ PRÁVO	12
2.3 ZÁSADY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ	13
2.3 PRÁVNÍ RÁMEC SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ	15
2.4 ZÁKON Č. 500/2004 SB. SPRÁVNÍ ŘÁD	15
2.5.1 Samostatná právní úprava.....	16
2.5.2 Vydání rozhodnutí.....	17
3 SUBJEKTY SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ	19
3.1 SPRÁVNÍ ORGÁNY.....	19
3.2 DOTČENÉ OSOBY.....	20
3.3 ÚČASTNÍCI SPRÁVNÍHO ŘÍZENÍ.....	21
4 SPRÁVNÍ SOUDNICTVÍ	24
4.1 ZÁKON Č. 150/2002 SB. SOUDNÍ ŘÁD SPRÁVNÍ	25
4.2 SPRÁVNÍ SOUDY V SYSTÉMU OPRAVNÝCH PROSTŘEDKŮ	25
4.2.1 Kasační stížnost.....	26
5 OPRAVNÉ PROSTŘEDKY VE SPRÁVNÍM ŘÍZENÍ	28
5.1 ŘÁDNÉ A MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY – ROZDÍLY.....	28
6 ŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	30
6.1 ODVOLÁNÍ.....	30
6.2 ROZKLAD.....	32
6.3 ODPOR PROTI PŘÍKAZU	32
6.4 NÁMITKY.....	33
7 MIMOŘÁDNÉ OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	35
7.1 OBNOVA ŘÍZENÍ	35
7.2 PŘEZKUMNÉ ŘÍZENÍ	37
8 SPRÁVNÍ ŘÍZENÍ V USA – JAK FUNGUJE PŘEZKUM ROZHODNUTÍ	39
PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE	40

9	CÍL VÝZKUMU.....	40
	9.1 VÝZKUMNÁ METODA	40
	9.2 TECHNIKA SBĚRU DAT	40
10	VÝZKUM	42
	10.1 PODROBNĚJŠÍ VÝZKUM	44
	10.1.1 <i>Zamítnuto</i>	44
	10.1.2 <i>Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu</i>	47
	10.1.3 <i>Zrušeno + vráceno</i>	49
	10.1.4 <i>Zastaveno</i>	51
	10.1.5 <i>Zamítnuto pro nepřijatelnost</i>	53
	10.1.6 <i>Odkladný účinek: nepřiznání</i>	56
	10.1.7 <i>Odmítnuto</i>	58
	10.1.8 <i>Odkladný účinek: přiznáno</i>	61
11	DISKUSE	63
	ZÁVĚR.....	64
	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	66
	SEZNAM ZKRATEK.....	71
	SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	72

Úvod

V první části práce se autorka bude zabývat základními pojmy, jako jsou správní právo, správní řízení, jeho zásady a zákonem č. 500/2004 Sb. Správní řád a samostatnou právní úpravu, kde rozebere základní informace k těmto pojmům a vysvětlí co tyto pojmy znamenají a provede jejich charakteristiku. Hlavním zdrojem pro tyto informace budou literární díla a samotný zákon č. 500/2004 Sb. Správní řád. Bude zde uvedena kapitola na vydání rozhodnutí, což je nejdůležitější část správního řízení, bez které by nebyl následný postup podání opravného prostředku možný.

Dalšími tématy této bakalářské práce budou subjekty správního řízení, kde proběhne jejich rozdělení, tedy na správní orgány, dotčené osoby a účastníky správního řízení. V těchto nadpisech bude vysvětleno, jaký subjekt má jaká práva, a hlavně kdo tyto subjekty jsou.

Podstatnou částí této práce bude správní soudnictví a zákon č. 150/2002 Sb. soudní řád správní, což je důležité pro upřesnění tématu této práce, jelikož je správní soudnictví důležité pro kontrolu veřejné správy, tedy jejich rozhodnutí. Dalším podstatným tématem bude kasační stížnost, jako mimořádný opravný prostředek.

Autorka si klade za cíl hlavně téma opravných prostředků, které budou postupně rozděleny do jednotlivých nadpisů. Dělení bude tedy na řádné a mimořádné opravné prostředky, kde budou vysvětleny podmínky jednotlivých opravných prostředků, jejich lhůty a možnosti podání ze stran účastníků správního řízení.

Následně teoretickou část autorka zakončí tím, jak funguje přezkum rozhodnutí v USA, pro komparaci s Českou republikou.

V praktické části si autorka klade za cíl formou analyticko-syntetizujícího zhodnocení aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu, která je dostupná na internetovém portálu provést vyhodnocení výsledků pomocí grafů a tabulek. Hlavní zaměření bude na opravný prostředek, kde bude vyhodnoceno na základě 2 let vyhodnocení, zda Nejvyšší správní soud opravný prostředek přijal či nikoliv. Z každého měsíce bude vybráno 5 rozhodnutí a vše bude uspořádáno do tabulek a grafů dle výsledku.

TEORETICKÁ ČÁST PRÁCE

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Hlavním cílem je formou širšího analyticko-syntetizujícího teoretického vhledu především eklekticky ukázat institut „opravných prostředků“ upotřebitelných v rámci správního řízení. Vedlejším cílem je v praktické části předvést aplikační upotřebitelnost tzv. „řádných“ a „mimořádných“ opravných prostředků ze strany účastníka správního řízení s poukazem k aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR.

Věcná část bakalářské práce bude formou širšího teoretického vhledu, mimo jiné reflektujícího zvláštnosti procesního využití institutu správního práva, tj. „opravných prostředků“ demonstrovat eklekticky reflektované procesněprávní instituty správního řízení, opravné prostředky budou rozděleny do obecných kategorií. V užším teoreticko-praxeologickém postihu za tematického užití vhodně užitých situačních příkladů z aplikační veřejnosprávní praxe budou aplikovány „řádné“ a „mimořádné“ opravné prostředky, v souvislosti s právními úkony účastníka řízení, které může uskutečnit v případě, kdy meritorní opatření místně a věcně příslušného správního orgánu obsahuje vady či poškozují práva účastníka správního řízení. Bude zde vysvětlen postup, lhůty a jakým způsobem je možnost bránit se vůči pravomocnému a nepravomocnému rozhodnutí orgánu. V navazující praktické části bude formou analyticko-syntetizujícího zhodnocení poukázáno k aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR. V této části budou využity grafy k hodnocení výsledků z usnesení soudu. Autorka se zaměří na to, kdy soud přijal opravná prostředek a kdy nikoliv. Výsledky budou následně zhodnoceny na základě komparace podle druhů opravných prostředků a let.

1.2 Metodologie výzkumu

V navazující praktické části bude formou analyticko-syntetizujícího zhodnocení poukázáno k aktuální judikatuře Nejvyššího správního soudu ČR. V této části budou využity grafy k hodnocení výsledků z usnesení soudu. Autorka se zaměří na to, kdy soud přijal opravná prostředek a kdy nikoliv. Výsledky budou následně zhodnoceny na základě komparace podle druhů opravných prostředků a let.

2 Základy správního řízení – definice a charakteristika

Správní řízení je proces, při kterém se aplikuje správní právo hmotné, ale samotné řízení je správní právo procesní. Jeho výsledkem je vydání správního aktu, ve němž se rozhoduje o právech a povinnostech fyzických a právnických osob či se ve správním aktu rozhoduje o tom, zda tyto konkrétní osoby práva a povinnosti mají či nemají.

Jedná se o zákonem upravený postup správního orgánu, také ale účastníků řízení a jiných osob které jsou zúčastněni na správním řízení.¹

Během správního řízení jsou jako první shromažďovány podklady, aby měl úřad o věci co nejvíce informací, následně správní orgán hledá příslušnou právní normu, kterou aplikuje na konkrétní případ. V závěrečné fázi, na základě shromážděných materiálů, je vydán individuální správní akt. V některých případech může být součástí tohoto procesu i přezkumné řízení, nebo vykonávací.²

Tento proces dodržuje jasně daná pravidla. Postupuje se podle zákona, za nejdůležitější část správního řízení lze označit vydání rozhodnutí.

Pro člověka, který nemá sám ponětí, jak toto řízení probíhá a nezná lhůty které jsou i některých případech delší, může být zmatený, proto je dle názoru autorky na místě zjistit si co vše je v jejich případě potřeba zjistit a udělat dle platného zákona.

¹ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Leges, 2019. s. 27. ISBN 978-80-7502-365-0.

² HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. s. 29. ISBN 80-7201-636-9. Str.29.

2.1 Správní právo

Jedná se o odvětví veřejného práva, jehož cílem je úprava postavení a chování subjektů práva a ve společenských vztazích.

„Tyto vztahy vznikají, mění se a zanikají v souvislosti s uskutečňováním výkonné moci ve státě ve sféře veřejné správy, takto je také možno obecně vymezit předmět právní regulace správního práva.“³

Ve správním právu platí, že orgány veřejné správy mají vyšší postavení než účastníci řízení, tomuto postavení se odborně říká nerovnost subjektů. Tato metoda se zaměřuje na určování obsahu právních vztahů pomocí dostupných nástrojů. Mezi jeden z těchto nástrojů řadíme normativní správní akt, ty určují obecná pravidla pro větší okruh osob, může se jednat například obecně závaznou vyhláškou týkající se parkování pro všechny řidiče ve městě. Dále máme individuální správní akty, ty se vztahují na konkrétní osobu nebo situaci, jako příklad lze uvést povolení konkrétně jmenované osoby na parkování před jeho domem.⁴

Správní právo je samostatné právní odvětví, které se považuje za nejmladší. Jeho základy sahají do 2. poloviny 19. století. Jeho hlavním posláním je v první řadě ochrana veřejného zájmu.⁵

Ve veřejném právu máme vztahy nerovné, to znamená že orgány veřejné správy jsou nadřazeny nad jinými subjekty. Zatímco v soukromém právu máme rovné postavení, tedy proti sobě stojí dva subjekty, například při uzavírání nájemních smluv.⁶

³ HALFAR, B. a kol. *Právo, 5. přepracované a doplněné vydání*. Ostrava: VSB-TU Ostrava, 2015. s. 74. ISBN 978-80-248-3859-5.

⁴ HALFAR, B. a kol. *Právo, 5. přepracované a doplněné vydání*. Ostrava: VSB-TU Ostrava, 2015. s. 74. ISBN 978-80-248-3859-5.

⁵ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. s. 26, 27. ISBN: 978-80-87472-14-9.

⁶ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. s. 27. ISBN: 978-80-87472-14-9.

2.3 Zásady správního řízení

Zásady činnosti správních orgánů najdeme ve správním řádu, nevyužívají se ale jen na správní řízení, ale i na postupy správních orgánů, které je dodržují při správním řízení. Tyto zásady dávají správním orgánům zjednodušeně pokyny, jak mají rozhodovat a jednat. Hlavním cílem zásad je, aby rozhodnutí byla v souladu se zákonem, byla rozumná a hlavně efektivní.⁷

Tyto zásady jsou:

- Zásada zákonitosti – Správní orgán má povinnost jednat tak, aby neporušil zákon.
- Zásada ochrany veřejného zájmu – Když se rozhoduje, berou se na vědomí zájmy jak jednotlivce, tak i veřejnosti.
- Zásada účasti občanů – Občané se mohou aktivně podílet na správním řízení, které se jich týká.
- Zásada součinnosti – Správní orgány a účastníci by měli spolupracovat.
- Zásada informovanosti účastníků řízení – Správní orgán by měl směrem k účastníkům řízení podávat informace o tom, jak se věc, která se v řešení vyvíjí.
- Zásada užívání mateřského jazyka – Občané mají právo komunikovat se správními orgány ve svém mateřském jazyce čili jazykem který ovládají.
- Zásada přiměřenosti – Orgány by měli volit opatření a rozhodnutí adekvátní k situaci, ne příliš přísná nebo mírná.
- Zásada procesní rovnosti účastníků řízení – Každý má stejná práva a povinnosti.
- Zásada nestrannosti – Rozhodující správní orgán nesmí být ovlivněný nebo podjatý.
- Zásada dispoziční – Účastníci mají určitou míru kontroly nad řízením, mohou rozhodnout o tom, jak chtějí řízení pokračovat.
- Zásada oficiality – Správní orgán zahajuje řízení nebo procesní úkon z moci úřední (z vlastního podnětu).
- Zásada jednotnosti řízení – Orgán řízení vede od jeho zahájení do rozhodnutí odvolacího orgánu.

⁷ Profi Press. *Základní zásady činnosti správních orgánů 2/*. In: Moderní obec. [online] © 2025 [cit. 2025-01-14]. Dostupné z: <<https://moderniobec.cz/zakladni-zasady-cinnosti-spravnich-organu-2/>>.

- Zásada písemnosti – Jednostranný proces, kdy je věc vyřizována na základě písemné žádosti účastníka, ústní jednání se nezahajuje.
- Zásada ústnosti – Správní řízení by mělo co nejvíce probíhat ústní formou.
- Zásada veřejnosti řízení – Každý se ho může zúčastnit jako posluchač.
- Zásada vyhledávací – Správní orgán po své ose vyhledává důkazy.
- Zásada projednací – Účastníci mají právo být seznámeni se všemi důkazy a skutečnostmi, které mohou ovlivnit rozhodnutí, a mohou se k nim vyjádřit.
- Zásada volného hodnocení důkazů – Na základě svého odborného posouzení může správní orgán sám vyhodnotit důležitost důkazů.
- Zásada materiální pravdy – Správní orgán by měl usilovat o to, aby při rozhodování zjistil skutečnou stav věci.
- Zásady rychlosti a hospodárnosti řízení – Dbá se na dodržování lhůt a zbytečně se řízení neprotahuje.
- Zásada dvouinstančnosti – Dává účastníkovi řízení možnost při nespokojenosti s rozhodnutím v první instanci, aby proti němu podal opravný prostředek k orgánu druhé instance.⁸

Tyto zásady jsou důležité hlavně proto, aby bylo správní řízení v pořádku, aby probíhalo dle zákona. Jedná se o pravidla, podle kterých orgány veřejné správy postupují, dají se nazvat i takovým návodem, jak budou tyto orgány postupovat. Bez dodržování těchto pravidel by správní řízení bylo zmatečné a mohlo by dojít k tomu, že bude protahované a dlouhé, už jen z důvodu dodržování zákonných lhůt, které jsou pevně dány a jak orgány veřejné správy, tak i osoby vědí, co a do jaké doby mají udělat.

Dle autorky jsou zásady správního řízení podstatnou částí tohoto procesu, jelikož zajišťují hladký průběh. Sice jej nezaručují z důvodu, že lidé tyto lhůty dodržovat nemusí a pak se vše zbytečně komplikuje, ale ze stran orgánů veřejné správy jsou dodržovány a pokud ne, dojde k nápravě, hlavně tedy formou opravných prostředků, konkrétně mimořádných. Řeč je tedy o obnově řízení a přezkumném řízení.

⁸ HENRYCH, D. a kol. *Správní právo – texty I*. Praha: Aleko, 1991. s. 51,52 a 53. ISBN 80-85341-17-4.

2.3 Právní rámec správního řízení

Správní řízení je upraveno ve správním řádu, konkrétně ve druhé a třetí části. Tyto části obsahují pravidla pro to, jak správní řízení probíhá – tedy jak se zahajuje, jak se shromažďují podklady, jak se rozhoduje a jaké možnosti má účastník, pokud s rozhodnutím nesouhlasí.

Druhá část správního řádu popisuje správní řízení krok za krokem – od jeho začátku až po vydání rozhodnutí. Zahrnuje také přezkumné řízení (když se kontroluje, zda bylo rozhodnuto správně) a exekuční řízení (když je třeba rozhodnutí vymáhat).

Třetí část se zaměřuje na obecné principy a různé nástroje, které se vyskytují napříč různými typy správních řízení. Kromě těchto obecných pravidel existují i zvláštní úpravy správního řízení, které najdeme v konkrétních zákonech. Správní řád ale není jen o správním řízení – slouží také jako základní rámec pro další procesy, například uzavírání veřejnoprávních smluv nebo vydávání opatření obecné povahy.⁹

2.4 Zákon č. 500/2004 Sb. Správní řád

V první části správního řádu se nachází úvodní ustanovení, je rozdělena na dvě hlavy. Hlava číslo 1 zmiňuje předmět úpravy, tedy co je správní orgán, co tento zákon upravuje, jeho použití a v hlavě 2 nalezneme popis toho, jak by správní orgány měly jednat při výkonu činnosti a jaké zásady by měly dodržovat.

Správní řízení je právně upraveno ve správním řádu, konkrétně ve druhé a třetí části. Tyto části obsahují pravidla pro to, jak správní řízení probíhá – tedy jak se zahajuje, jak se shromažďují podklady, jak se rozhoduje a jaké možnosti má účastník, pokud s rozhodnutím nesouhlasí.¹⁰

⁹ BURSÍKOVÁ, L. *Správní řízení – úvodní charakteristika*. Právní servis Fulsoft.cz - Zákony, judikatura a literatura. [online] Praha: 2018, s. 2. [cit. 2025-01-15]. Dostupné z: <<https://www.fulsoft.cz/33/spravni-rizeni-uvodni-charakteristika-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eh3aG0xwp1FcMOR3emoplBA/>>.

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září správní řád. In: *Zákony pro lidi*. 2002. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>>.

V **druhé** části správního řádu najdeme základní pravidla, podle kterých se správní řízení řídí. Máme 11 kapitol, každá z nich se věnuje určité oblasti. První kapitola říká, co je správní řízení a jak by mělo probíhat. Druhá kapitola pak řeší, **kdo** má danou záležitost na starost – tedy jestli se má věci zabývat třeba krajský úřad nebo radnice v místě bydliště.¹¹

3 hlava popisuje účastníky řízení kdo tedy jsou, způsobilost a zastupování těchto osob.

Účastníky řízení jsou

a) v řízení o žádosti žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností s žadatelem musí vztahovat rozhodnutí správního orgánu;

*b) v řízení z moci úřední dotčené osoby, jimž má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo anebo povinnost nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají anebo nemají.*¹²

3 zvláštní část se zaměřuje na pravidla a procesy, které jsou specifické pro určité situace nebo druhy řízení, například když jde o konkrétní správní úkony nebo zvláštní způsoby rozhodování, které mají speciální právní předpis.

2.5.1 Samostatná právní úprava

Ne všechna správní řízení postupují podle správního řádu, některá mají svůj speciální zákon, který je pro tyto speciální oblasti přesněji přizpůsoben.

Při právech a povinnostech daňových subjektů se využívá zákon č. 280/2009 Sb. Daňový řád, ten se používá při řízeních týkajících se daní, poplatků a odvodů.

Na exekuční řízení se využije zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád a zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a

¹¹ ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září správní řád. In: *Zákony pro lidi*. 2002. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

¹² ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září správní řád. In: *Zákony pro lidi*. 2002. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>.

exekuční činnosti (exekuční řád). Využívají se v případech vymáhání pohledávek a exekuce.

Při přezkoumávání správních rozhodnutí se využívá zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní.¹³ Tento zákon využíváme v momentě, kdy osoba nesouhlasí s rozhodnutím správního orgánu a chce se proti němu bránit u soudu.

Autorka se domnívá, že to pro běžného člověka může být zmatečné jaký zákon se na jeho případ vztahuje, proto by bylo jednodušší, kdyby se systém sjednotil, a i tyto zákony byly obsaženy ve správním řádu, například pod jednotlivou hlavou. Případně by každý člověk měl mít právo na nějaké poradenství, kam se má v jeho případě obrátit a podle jakého zákona se bude postupovat.

2.5.2 Vydání rozhodnutí

Hlavním smyslem správního řízení je vydání rozhodnutí, tedy správního aktu, které jsou právně závazné. Jedná se o jednostranný právní úkon veřejné správy, který adresátům mění, zakládá nebo potvrzuje či vyvrací konkrétní práva nebo povinnosti.

Buďto se jedná o vydání normativního správního aktu, který směřuje k úpravě práv a povinností většího počtu osob, nebo individuální správní akt, který je směřován pro konkrétně jmenovanou osobu.¹⁴

Některá rozhodnutí mohou být formulovány komplikovaně, což může laikům dělat problémy s porozuměním. Tyto rozhodnutí mají velký dopad na každodenní život, například jestli konkrétní osoba může postavit dům. Pro osoby, které neznají právnické formulace, může být problém pochopit, co jim toto rozhodnutí říká. Proto by dle autorky nebylo na škodu tyto rozhodnutí napsat či ústní formou sdělit trochu více lidsky a srozumitelně pro všechny. Tento postup by mohl ušetřit mnoho nedorozumění a ušetřit čas.

¹³ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Leges, 2019. ISBN 978-80-7502-365-0. s.28.

¹⁴ NEDOROST, L. *Přezkum správního rozhodnutí*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN: 80-210-1578-0. Str 183.

Vydání rozhodnutí je nejdůležitější část správního řízení, jedná se o důvod, proč se vůbec správní řízení vedou. Bez rozhodnutí by nemělo smysl řízení vést, případně by potom institut opravných prostředků ztrácel smysl.

3 Subjekty správního řízení

Subjekty správního řízení jsou nositeli procesních práv a povinností, které mají klíčový vliv na průběh a výsledky správního řízení. Tyto subjekty lze rozdělit na hlavní a další podle jejich výskytu ve správním řízení. Hlavní subjekty se vyskytují ve všech správních řízeních a zahrnují správní orgány na jedné straně a účastníky řízení na straně druhé. Další subjekty se objevují pouze v některých řízeních a zahrnují především dotčené orgány nebo zúčastněné osoby.¹⁵

Subjekty správního řízení lze rozdělit do následujících skupin:

- „*Správní orgány, které řízení vedou*
- *Dotčené osoby*
- *Účastníci řízení*“¹⁶

3.1 Správní orgány

V první řadě máme **správní orgány**, které mohou na základě zákona rozhodovat o právech a povinnostech fyzických a právnických osob. Účastníci správního řízení (například svědek, znalec) mají jiné postavení než správní orgány, tedy vertikální. To znamená že zde jsou vztahy nadřazenosti a podřazenosti, a to tak že správní orgán je nadřazen účastníkům správního řízení.¹⁷

¹⁵ ONDRŮŠ, M., a kol. *Správní právo procesní*. In: Právnická fakulta UP, studentská skripta Olomouc [online].2017. s. 13. [cit. 2019-02-10]. Dostupné z: <www.bpa-ostrava.cz/images/Dokumenty/Docs/Skripta_-_Spravni_pravo_procesni.pdf>.

¹⁶ NOVÁK, P. *Subjekty správního řízení*. Český Krumlov: Vysoká škola CEVRO Institut, Katedra veřejného práva a veřejné správy. [online]. 2016. Diplomová práce, vedoucí JUDr. Mgr. Luboš Jemelka, Ph.D. s. 52. Dostupné z: <https://is.cevro.cz/th/n8x38/Subjekty_spravniho_rizeni.pdf>.

¹⁷ Kolektiv. *Správní právo hmotné: vybrané kapitoly*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. s.77. ISBN 80-210-0422-3.

Správní orgány řízení vedou a určují jeho průběh, od zahájení po vydání rozhodnutí. Při tomto procesu musí dodržovat příslušné právní předpisy a zásady. K tomu mají orgány veřejné správy pravomoc a příslušnost.¹⁸

„Mezi správní orgány patří například:

- *Prezident republiky, pokud vykonává zejména jmenovací pravomoci, jako je jmenování profesorů nebo generálů.*
- *Správní úřady, například Český statistický úřad nebo Česká školní inspekce.*
- *Obecní a krajské úřady, Česká národní banka, Nejvyšší kontrolní úřad.*
- *Veřejné stráže, jako je lesní stráž, a veřejné vysoké školy.“¹⁹*

Tento systém má jasný význam. Musí být někdo kdo o právech a povinnostech účastníka řízení rozhodne, v případě, kdy by byly vztahy na stejné úrovni, nebyla by možnost rozhodnout. Tyto orgány mají vzdělání v dané oblasti a ví, kudy a jak se vydat. Toto též platí pro znalce a tlumočníka. Tyto osoby nazýváme osoby zúčastněné, přímo tedy nerozhodují o právech a povinnostech osob, ale jejich přítomnost při řízení přispěje k dobrání se jasnějšího verdiktu. Též musí mít vzdělání v jejich oblasti působení.

3.2 Dotčené osoby

Dotčené osoby mají v příslušných vztazích specifické postavení, které je rozdílné od správních orgánů, které mají pravomoc ve správním řízení rozhodovat. Jejich prací je dodávat ke správnímu řízení příslušná vyjádření.²⁰

Dotčené osoby mohou být rozhodnutím přímo ovlivněny ve svých právech nebo povinnostech. Tyto osoby nemůžeme přímo vymezit, protože okruh dotčených osob se může lišit v každém správním řízení. Například v územním řízení jsou dotčenými osobami ti, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám nebo

¹⁸ KADERÁVKOVÁ, M. *Účastníci správního řízení a jejich právní postavení..* Praha: Univerzita Karlova, právnická fakulta, 2023. Rigorózní práce. Dostupné z: <<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/180276/150058627.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>.

¹⁹ ONDRUŠ, M., a kol. *Správní právo procesní.* In: Právnická fakulta UP, studentská skripta Olomouc [online].2017. s. 13. [cit. 2019-02-10]. Dostupné z: <www.bpa-ostava.cz/images/Dokumenty/Docs/Skripta_-_Správní_právo_procesní.pdf>.

²⁰ PRŮCHA, P. a POMAHÁČ, R. *Lexikon – správní právo.* Ostrava: Sagit, 2002. s. 518. ISBN 80-7208.314-7.

pozemkům může být územním rozhodnutím přímo ovlivněno. Většinou se jedná o sousedy, a to i ty, kteří nesdílí přímou hranici s dotčeným pozemkem²¹

Názor těchto osob a jejich právo vyjádřit se je velmi důležité, jelikož se jich tyto jednání týká, v mnoha případech bohužel v negativním měřítku. Jejich stanoviska dovedou ovlivnit rozhodnutí správního řízení. Bohužel se autorka domnívá, že jejich vyjádření je spíše formalitou a na jejich názor často nemusí být brát zřetel.

Na druhou stranu ale tento systém dává smysl, jelikož kdyby dotčené osoby (například sousedé) měli příliš velké pravomoci zasahovat do rozhodnutí, mohlo by nastat zneužívání pravomoci těchto osob, a to nesprávným směrem, a to v případě špatných vztahů mezi účastníkem řízení a dotčenou osobou. Dotčená osoba jakožto majitel domu vedle pozemku, kde účastník žádá stavět svůj dům, by mohla vyjádřit nesouhlas jen z důvodu, že se jí dům nelíbil.

Kvůli těmto případům musí správní orgán najít rovnováhu mezi názory dotčených osob a účastníky řízení, aby rozhodnutí bylo objektivní a aby vše bylo v souladu se zákonem.

3.3 Účastníci správního řízení

Účastníky správního řízení jsou dotčené osoby, kteří splňují podmínky, které jsou stanoveny ve správním řádu a jsou přímými účastníky úkonů ve správním řízení.²²

Práva a povinnosti těchto osob se během správního řízení mohou změnit a mohou být rozhodnutím dotčeny. Tyto osoby definujeme rozdílným způsobem, a to podle způsobu, jak bylo správní řízení zahájeno.

Základní účastníci – a) V řízení o žádosti – žadatel a další dotčené osoby, na které se pro společenství práv nebo povinností se žadatelem vztahuje rozhodnutí.

²¹ BOLD, F. Jak probíhá správní řízení?. In: *Frank Bold Society, z.s.* [online]. Brno: 2018. [cit. 2025-01-18]. Dostupné z: <<https://frankbold.org/poradna/spravni-rizeni/spravni-rizeni/spravni-rizeni/rada/jak-probiha-spravni-rizeni>>.

²² HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. s. 120. ISBN: 978-80-87472-14-9.

b) V řízení z moci úřední – dotčené osoby, kterým má rozhodnutí založit, změnit nebo zrušit právo nebo povinnost, nebo prohlásit, že právo nebo povinnost mají, či nemají.

Vedlejší (další) účastníci – Osoby, které mohou být rozhodnutím přímo dotčeny ve svých právech nebo povinnostech (tzv. dotčené osoby), bez ohledu na způsob zahájení řízení.

Účastníci určení zvláštním zákonem – Zvláštní zákony mohou také upravovat tzv. další účastníky. Mezi tyto další účastníky patří například spolky, jejichž činnost se zaměřuje na ochranu životního prostředí, a mohou být účastníky v územním nebo stavebním řízení.

Tvrzený účastník – Za účastníka se považuje i ten, kdo tvrdí, že je účastníkem, dokud se neprokáže opak. O konečném určení, zda je daná osoba účastníkem, rozhoduje správní orgán usnesením.²³

„Účastníky správního řízení dělíme na:

- *Žadatelé (ve správním řízení o žádosti) a další dotčené osoby*
- *Dotčené osoby (ve správním řízení z moci úřední), kterým rozhodnutí správního orgánů založí, změní nebo zruší dané právo nebo povinnost, případně rozhodnutí správního orgánu potvrdí, že tyto osoby daná práva a povinnosti mají nebo nemají,*
- *Dotčené osoby, kterých se v dané věci rozhodnutí správního orgánu může přímo dotknout v jejich právech a povinnostech,*
- *Osoby, o kterých tak stanoví zákon (například stavební zákon dává možnost se stát účastníkem územního nebo stavebního řízení občanským sdružením),*
- *Osoba, která tvrdí, že je účastníkem daného správního řízení, to ovšem do doby, kdy se prokáže opak (správní orgán rozhodne usnesením o tom, zda taková osoba je či není účastníkem správního řízení).“²⁴*

Účastníky správního řízení jsou většinou občané, tedy fyzické a právnické osoby. Lze také aby účastníkem řízení byl subjekt veřejné správy, tedy obec. Je tomu tak v momentě,

²³ ONDRUŠ, M., a kol. *Správní právo procesní*. In: Právnická fakulta UP, studentská skripta Olomouc [online].2017. s. 13. [cit. 2019-02-10]. Dostupné z: <www.bpa-ostava.cz/images/Dokumenty/Docs/Skripta_-_Spravni_pravo_procesni.pdf>.

²⁴ HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. s. 121. ISBN: 978-80-87472-14-9.

kdy se rozhoduje o věci týkající se území, ve kterém se obec nachází. Dále je možné, aby účastníkem správního řízení byl správní orgán, který uzavřel veřejnoprávní smlouvu a je v přezkumném řízení.²⁵

Účastníci správního řízení mají právo podávat návrh na zahájení správního řízení a můžou vzít i svůj návrh zpět. Dalším důležitým bodem je uvědomění účastníka řízení o zahájení řízení a dávat jeho osobě vědět o procesních úkonech, které ze strany orgánu budou uskutečněny. Účastníci mají též právo na poskytnutí pomoci a poučení ze strany správního orgánu, aby nedošlo k omylu a tyto osoby neutrpěli újmu v souvislosti s neznalostí právních předpisů.

Dále mají právo na to, aby o jejich věci rozhodoval nepodjatý orgán, nechat se zastoupit, účastnit se ústního jednání a vyjádřit se k pokladům a důkazům. Smí nahlížet do spisů a pořizovat si z nich poznámky a při vydání rozhodnutí se k němu vyjádřit, a hlavně při jeho oznámení být přítomni. K rozhodnutí mohou podat opravné prostředky.²⁶

Toto rozdělení účastníků je propracované a dává smysl, tudíž ne každá osoba, které se řízení týká má stejná práva. Rozdělení těchto osob pomáhá určit, jaká osoba bude mít silnější možnost ovlivnit výsledek řízení. Přesto dle autorky ale jsou skupiny účastníků, kteří řízení nemohou natolik ovlivnit, i když se jich přímo týká. Například již zmíněné dotčené osoby, které mohou vznášet námitky a vyjádřit se k projednávané záležitosti, ale správní orgán sám usoudí, jak moc relevantní jejich vyjádření je a zda jej přijme v potaz.

Dále je zajímavý pojem tvrzený účastník, kdy osoba tvrdí že je účastníkem, ale správní orgán sám rozhodne usnesením o tom, zda tak skutečně je nebo jej může vyloučit.

²⁵ PRŮCHA, P., *Správní řád s poznámkami a judikaturou, 4. aktualizované a doplněné vydání*. Praha: Leges, 2019. s. 107. ISBN 978-80-7502-355-1.

²⁶ VOPÁLKA, V., ŠIMŮNKOVÁ, V., a ŠOLÍN, M. *Správní řád: komentář, 2. vydání*. Praha: C.H.Beck, 2003. s. 22. ISBN 80-7179-172-5.

4 Správní soudnictví

„Je to přezkoumávání zákonnosti rozhodnutí orgánů veřejné správy soudem na základě žalob nebo opravných prostředků. K tomuto přezkoumávání jsou věcně příslušné krajské soudy, nestanoví-li zákon jinak. Místně příslušným je soud, v jehož obvodu má sídlo správní orgán, jehož rozhodnutí se přezkoumává.“²⁷

Správní soudnictví je klíčové pro kontrolování rozhodnutí ve veřejné správě a pomáhá osobám se bránit proti rozhodnutím. Možnosti, jak se bránit se vztahují k tomu, podat opravný prostředek. Krajské soudy mají tzv. věcnou příslušnost, tedy právo o opravných prostředcích rozhodovat. Znamená to tedy, že správní řízení v 1. stupni se zahájí u okresního soudu, ale například odvolání bude projednáváno v 2. stupni, a to tedy u krajského soudu který je věcně příslušný.

Místní příslušnost je zjednodušeně řečeno místo, kde se bude případ řešit. To se určuje podle trvalého bydliště účastníka řízení, nebo v místě kde se stala událost kvůli níž se soudní řízení zahájilo. V tomto případě se bude jednat o soud v kraji, kde předešlý již zmíněný okresní soud rozhodl.

Správní soudnictví na rozdíl od veřejné správy vykonávají kvalifikovaní soudci s právnickým vzděláním, ve veřejné správě se nachází spíše odborníci ve svých oborech. Správní soudnictví se od 1.1. 2003 řídí **zákony č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, zákon č. 151/2002 Sb., Zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím soudního řádu správního, a zákon č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů**, které v tento den a rok nabyly účinnosti.²⁸

„Správní soudy tedy rozhodují o:

- *žalobách proti rozhodnutím, a to i procesní povahy*
- *ochraně proti nečinnosti správního orgánu*

²⁷ RYSKA, R. *Slovník základních pojmů z práva*. Praha: Nakladatelství Fortuna, 1998. s. 50. ISBN 80-7168-554-2.

²⁸ ZAHRADNÍKOVÁ, R. *Správní soudnictví a jeho dvě „větvě“ aneb srovnání řízení podle části 5. občanského soudního řádu a řízení o žalobě proti nezákonnému rozhodnutí podle soudního řádu správního*. [online]. In: *Fakulta právnická, Západočeská univerzita, Plzeň*. s. 3. Dostupné z: <<https://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/obcan/zahradnikova.pdf>>.

- *ochraně proti nezákonným zásahem správního orgánu,*
- *kompetenčních žalobách*
- *ve věcech volebních a věcech místního referenda*
- *ve věcech politických stran a hnutí*
- *o zrušení opatření obecné povahy nebo jeho části pro rozpor se zákonem*
- *ve věcech porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zákona č. 159/2006. Sb. o střetu zájmů²⁹*

4.1 Zákon č. 150/2002 Sb. soudní řád správní

Při nahlédnutí do úvodního ustanovení soudního řádu správního vyčteme pravomoc, příslušnost a jak postupují krajské soudy a Nejvyšší správní soud.³⁰

Dále se v tomto zákoně nachází informace o ochraně práv fyzických i právnických osob a rozdělení soudů, tedy že ve správním soudnictví jednají krajské soudy a Nejvyšší správní soud, ve kterých působí specializované senáty a samosoudci.

Toto je zákon, kterým se budou krajské soudy a Nejvyšší správní soud řídit, při rozhodování o opravném prostředku.

4.2 Správní soudy v systému opravných prostředků

Ve správním soudnictví soudy rozhodují v jediném stupni. Proti pravomocným rozhodnutím krajských soudů je možné podat kasační stížnost, kterou projednává Nejvyšší správní soud. Ta je přípustná proti většině rozhodnutí krajských soudů, ale existují výjimky, například ve volebních věcech nebo proti rozhodnutí o nákladech řízení.

²⁹ ČESKO. Zákon č. 150 ze dne 17. dubna 2002 soudní řád správní. In. *Zákony pro lidi*, 2002. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>>.

³⁰ VOPÁLKA, V., *Nová úprava správního soudnictví: soudní řád správní*. Praha: Aspi Publishing, 2003. s. 12. ISBN 80-86395-65-0.

Dalším opravným prostředkem podle soudního řádu správního je obnova řízení a přezkumné řízení.³¹

4.2.1 Kasační stížnost

Jedná se o mimořádný opravný prostředek, který je využíván ve správním soudnictví, konkrétně k přezkoumání pravomocnému rozhodnutí krajských soudů, které rozhodují v prvním stupni. Aplikuje se na procesní chyby nebo hmotněprávní, například nezákonnost, špatné vyhodnocení důkazů nebo zmatečnost řízení. Nelze ovšem při podání kasační stížnosti navrhnout nové důkazy.

Osoba, která se tento opravný prostředek rozhodne podat, musí mít buď sama právnické vzdělání, případně být zastoupena advokátem.

O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud, má pravomoc zrušit rozhodnutí které bylo napadené a věc vrátit krajskému soudu, aby se uskutečnilo nové projednání. Jsou i případy, kdy sám Nejvyšší správní soud může rozhodnout sám, zrušením rozhodnutí, které vydal krajský úřad.³²

Je nutné ji podat do lhůty 2 týdnů, od doby, kdy bylo doručeno rozhodnutí. Mimo tuto zmíněnou lhůtu tento opravný prostředek podávat nelze, proto je důležité ji dodržet. Dále se při podání platí soudní poplatek, který činí 5 000 Kč. Musí obsahovat seznam účastníků řízení, datum doručení, popis konkrétního rozhodnutí, které má být zrušeno a odůvodnění, proč se má rozhodnutí zrušit.³³

Jak autorka v textu zmiňuje, je při podávání kasační stížnosti důležité dodržet lhůtu, to může pro někoho být omezující, jelikož lhůta dvou týdnů rychle uplyne a následně již

³¹ZAHRADNÍKOVÁ, R. *Správní soudnictví a jeho dvě „větve“ aneb srovnání řízení podle části 5. občanského soudního řádu a řízení o žalobě proti nezákonnému rozhodnutí podle soudního řádu správního.* [online]. In: Fakulta právnická, Západočeská univerzita, Plzeň. s. 3. Dostupné z: <<https://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/obcan/zahradnikova.pdf>>.

³² Příspěvatelé Wikipedie, *Kasační stížnost*. Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2023, [online]. Datum poslední revize 8. 09. 2023, 08:03 UTC, [cit. 2025-21-01]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Kasa%C4%8Dn%C3%AD_st%C3%AD%C5%BEnost&oldid=23135706>.

³³ PREUSS, O. *Kasační stížnost: jak a kam ji podat?* In: Dostupný advokát, [online]. 2024. [cit. 2025-21-1]. Dostupné z: <<https://dostupnyadvokat.cz/blog/kasacni-stiznost>>.

nelze kasační stížnost využít. Pro někoho může být překážkou sehnat si právní zastoupení, z důvodu finančních problémů. To samé platí o poplatku 5000 Kč, i toto může někoho od podání kasační stížnosti odradit. V jednodušších záležitostech se věc, která byla nejdříve projednána krajským soudem a byla proti ní podána kasační stížnost, opět ze strany Nejvyššího správního soudu opětovně vrátí k rukám krajského soudu, a to může být zdlouhavý proces. Proto by možná jednodušší záležitost mohla být opravena rovnou ze strany Nejvyššího správního soudu bez nutnosti vrácení.

5 Opravné prostředky ve správním řízení

V průběhu správního řízení, které se může týkat různých oblastí veřejné správy, nelze vyloučit možnost vzniku chyb, jak ze strany správního orgánu, tak i při hodnocení a rozhodování. Tyto vady jsou buď ve formě skutkových vad, kdy se nesprávně vyhodnotí stav věci, nebo procesních vad, které se týkají porušování pravidel správního řízení. Opravné prostředky jsou nástrojem na ochranu práv účastníků řízení, kteří by mohli čelit nesprávným rozhodnutím. Prostředky, které chrání práva účastníků řízení při nesprávně vydaným rozhodnutím správního orgánu se nazývají **řádné** a **mimořádné** opravné prostředky.³⁴

Opravné prostředky jsou hlavním nástrojem pro ochranu účastníků řízení. Díky nim se mohou lidé domáhat svých práv a při pocitu, kdy rozhodnutí mohlo být v nesouladu s pravidly správního řízení. Při podání těchto prostředků ale není 100 %, že jim bude vyhověno, a to hlavně když osoba, která je podala, neprokáže že jejich podání bylo důvodné. Může se stát, že se někdo odvolá, ale důkazy mluví v jeho neprospěch. Tuto problematiku bude autorka zpracovávat a více přibližovat v praktické části této práce.

5.1 Řádné a mimořádné opravné prostředky – rozdíly

Opravné prostředky lze dělit na řádné a mimořádné.

Řádné opravné prostředky lze využít, když správní rozhodnutí ještě nenabylo oprávnění. Když jsou uplatněny včas, je na ně právní nárok a příslušný orgán má povinnost toto správní rozhodnutí přezkoumat. Jedná se o odvolání, rozklad, odpor a námítky.

Mimořádné opravné prostředky se uplatňují v momentě, kdy rozhodnutí již nabylo právní moci a není na ně právní nárok. Využívají se v momentě kdy, již správní rozhodnutí nelze napadnout řádnými opravnými prostředky. Jedná se o obnovu řízení a přezkumné řízení.³⁵

³⁴ SLEZÁKOVÁ, L. *Opravné prostředky ve správním řízení*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. [online]. [cit. 2025-01-11] Dostupné z: <<https://testrs.gov.cz/smlouva/soubor/53608/clanek.doc>>.

³⁵ MADAR, Z., a kolektiv. *Slovník českého práva. 3 rozšířené a podstatně přepracované vydání I. díl A-O*. Praha: Linde Praha a.s., 2002. s. 951, 952. ISBN 80-7201-377-7.

Pokud správní orgán udělá chybu, která se projeví až potom, co rozhodnutí nabude právní moci, může se stát, že se účastník řízení nebude mít možnost efektivně bránit kvůli přísným pravidlům pro mimořádné opravné prostředky. Bylo by proto vhodné zvážit, zda by neměly existovat výjimky pro případy, kdy je zřejmé, že došlo k nesprávnému rozhodnutí. Taková úprava by mohla posílit důvěru občanů v celý proces správního řízení a zároveň by vedla k vyšší odpovědnosti správních orgánů za jejich rozhodování.

6 Řádné opravné prostředky

Jedná se o takové opravné prostředky, které se využívají v případě, tedy do té doby, než rozhodnutí správního orgánu nenabylo právní moci. Když již rozhodnutí totiž právní moci nabylo, již řádný opravný prostředek nelze uplatnit.

Dalším znakem řádných opravných prostředků je, že je na ně právní nárok, a to, když jsou uplatněny včas a je pravomoc je využít. Příslušné orgány následně mají povinnost napadené rozhodnutí přezkoumat.³⁶

Výhodou těchto opravných prostředků je fakt, že pokud budou dodrženy lhůty, lidé je mohou využívat neomezeně a mají právo je podat. Hlavní výhodou těchto opravných prostředků je to, že se podávají, když správní rozhodnutí nenabylo ještě právní moci. Toto umožňuje jednodušší způsob změny nebo zrušení rozhodnutí než u opravných prostředků mimořádných.

6.1 Odvolání

Jedná se o řádný opravný prostředek, který se uplatní, když rozhodnutí správního orgánu nenabylo právní moci. Může se s ním napadnout rozhodnutí správního orgánu 1. stupně. Odvolání lze podat proti rozhodnutím správního orgánu, či některým usnesením. Podávají ho účastníci správního řízení, kteří dostanou oznámení o výsledku rozhodnutí nebo usnesení. Tento opravný prostředek je nejčastěji využíván.³⁷

Odvolání může podat účastník řízení, tak i jeho zástupce. Tito zástupci mohou být buďto zákonný zástupce u osob mladších 15 let, opatrovník, který je ustanovený soudem, zmocněnec, který je ustanovený na základně plné moci společný zmocněnec.³⁸

³⁶ PRŮCHA, P. a SCHELLE, K. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. s. 121. ISBN 80-85964-00-7..

³⁷ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. s. 177. ISBN 80-7201-636-9.

³⁸ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Leges, 2019. s. 245. ISBN 978-80-7502-365-0.

Odvolání může podat i statutární orgán nebo právnická osoba, pokud se jedná o rozhodnutí, které omezuje způsobilost právnické osoby samostatně jednat před správním orgánem. „*Zákonodárce má na mysli situaci, kdy na právnickou osobu byla uvalena nucená správa podle zvláštního právního předpisu.*“³⁹

Odvolání musí splňovat obecné požadavky podle správního řádu. Je nezbytné, aby obsahovalo informace o rozhodnutí, proti kterému se bude odvolání podávat, rozsah napadení, a důvody, proč je rozhodnutí považováno za nesprávné nebo v rozporu s právními předpisy. Pokud účastník řízení neuvede, v jakém rozsahu rozhodnutí napadá, předpokládá se, že požaduje zrušení celého rozhodnutí.

Účastník je povinen jasně označit konkrétní rozhodnutí či usnesení, proti kterému odvolání podává, a uvést, zda zpochybňuje celé rozhodnutí, nebo pouze jeho určité části. Současně musí vysvětlit, v čem spatřuje nesprávnost rozhodnutí nebo jeho nesoulad s právními normami.⁴⁰

Způsobů, jak odvolání podat máme několik, a to: písemnou formou (poštou), ústně do protokolu na odboru magistrátu, elektronicky buď přes datovou schránku nebo potvrzené elektronickým podpisem, dálnopisem nebo faxem.

Lhůta pro podání odvolání je 15 dní, pokud je podáno včas, má odkladný účinek, tedy rozhodnutí, které bylo napadeno nenabývá právní moci do doby, než je odvolací řízení ukončeno. Pokud však účastník řízení nevyužije svého práva na podání odvolání po uplynutí 15denní lhůty, stane se rozhodnutí platným.⁴¹

V mnoha případech osoby podávají odvolání z důvodu snahy prodlužovat řízení a pocitu důležitosti, než že by byla chyba na straně správního orgánu. Autorka má na mysli případy, kdy lidé podají odvolání v případě, kdy jsou proti nim jednoznačné důkazy a jejich šance na úspěch je minimální a jedná se spíše o snahu oddálit nevyhnutelné.

Problémem je fakt, že nadměrné podávání odvolání může zatěžovat správní orgány a dojde k zahlcení systému. Sice každý účastník správního řízení má právní nárok odvolání podat,

³⁹ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. s. 178. ISBN 80-7201-636-9.

⁴⁰ LUDMA, L. *Odvolání ve správním řízení*. In: Libor Ludma – advokátní kancelář, advokát a rozhodce v Olomouci. [online]. Olomouc: 2017. [cit. 2025-02-02]. Dostupné z: <<http://www.luborludma.cz/odvolani-ve-spravnim-rizeni/>>.

⁴¹ POSPÍŠILOVÁ, A. *Způsob, kdy lze podat opravný prostředek*. In: Olomouc.eu. [online]. [cit. 2025-02-02]. Dostupné z: <<https://www.olomouc.eu/o-meste/povinne-informace/opravny-prostredek?srsId=AfmBOooZR-FxUIJ4I9uUUBvGV7f2hnnkdrWxVjFrd5TKnvRTpU9Z515a.>>>..

ale měli by existovat případy, kdy je mnoho důkazních prostředků a je jasné že odvolání neprojde, jej rovnou zamítnout.

6.2 Rozklad

Je to další řádný opravný prostředek, jehož účel je možnost oprávněné osoby bránit se proti autoritativnímu rozhodnutí, které bylo vydáno v 1.stupni. Rozklad se podává proti nepravomocnému rozhodnutí, které bylo vydáno ministerstvem nebo ústředním správním úřadem, či osobou která stojí v čele těchto orgánů (ministr, vedoucí).

V rozkladu musí být informace o tom, jaká osoba jej podává, proti jakému rozhodnutí směřuje, konkrétní popis toho, čeho se týká a z jakých důvodů. Podává se stejnému úřadu, který rozhodnutí vydal, rozhoduje o něm ministr nebo vedoucí úřadu spolu s rozkladovou komisí. Osoba, která rozklad podala, si může zvolit svého právního zástupce.

Lhůta pro podání rozkladu je 15 dní, od oznámení rozhodnutí, ode dne, kdy bylo rozhodnutí doručeno.⁴²

Jedná se tedy o rozhodnutí, která jsou vydávána ze stran ministerstev, je možnost jej podat, když máme rozhodnutí ústředního správního orgánu a tento prostředek se bude podávat k vedoucímu tohoto orgánu, který o rozkladu bude rozhodovat spolu s rozkladovou komisí. Jedná se tedy o opravný prostředek podobný odvolání, akorát je více omezený a specializovaný jen na rozhodnutí ústředních orgánů.

6.3 Odpor proti příkazu

Tento řádný opravný prostředek se podává proti příkazu a příkazu na místě, tedy se jedná o zkrácené řízení. Příkaz na místě se dává osobě, která spáchala přestupek.

⁴² TOMŠOVÁ, T. *Rozklad jako řádný opravný prostředek*. In: Mylaw. [online]. 2018. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://mylaw.cz/clanek/rozklad-jako-radny-opravny-prostředek-292>>.

Je možné, při příkazu na místě zahájit a ihned ukončit řízení o přestupku, tím že se vydá příkazový blok, tedy listina, která popisuje spáchaný skutek. Ten se stane pravomocným a vykonatelným, když osoba obviněného podepíše tento dokument vlastní rukou. Buď se toto peněžité plnění splní přímo na místě, nebo při nedostatku hotovosti obdrží listinný stejnopis příkazového bloku a poučení o tom, kde a jak jej zaplatit.⁴³

Odpor lze podat **ve lhůtě** 8 dnů ode dne oznámení přestupku. Když jej osoba podá v řádné lhůtě, příkaz se následně zruší a zahájí se klasické řízení o přestupku. Při projednávání přestupku lze platí zásada „reformace in peius“ tedy zákaz změny k horšímu.⁴⁴

Jedná se tedy o rychlou formu řízení, která umožňuje řešit přestupky bez zbytečné administrativy. Dle autorky může být velmi výhodné, že osoba, která spáchala přestupek zaplatí pokutu rovnou na místě a nemusí se ničím zabývat. Když by se člověk chtěl bránit může si podat odpor a tím se automaticky zahájí klasické správní řízení. Jelikož zde platí zásada zákazu změny k horšímu, tedy pokud osoba podá odpor a bude se věc projednávat ve správním řízení, nesmí dojít k tomu, že trest bude horší, než byl původní na místě.

6.4 Námitky

V exekčním řízení lze proti usnesením nebo jiným úkonům exekčního správního orgánu, proti kterým není možné podat odvolání, využít námitky jako řádný opravný prostředek. Námitky však nelze podat, pokud již bylo usnesení vykonáno nebo úkon proveden. O námitkách rozhoduje přímo exekční správní orgán, a proti jeho rozhodnutí o námitkách není možné podat odvolání. Ve vybraných případech stanovených zákonem (§ 117 odst. 3 správního řádu) mají podané námitky odkladný účinek.⁴⁵

⁴³ ČESKO. Zákon č. 250 ze dne 3. srpna zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich. In: *Zákony pro lidi*. 2016. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2016-250>>.

⁴⁴ VOKÁČ, P. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022)*. In: Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. 2022. [cit. 2025-01-29]. s. 96,97. Dostupné z: <[Pruvodce zakonem c 250-2016 Sb o odpovednosti za prestupky-3 doplnena verze - 20220204.pdf](https://www.mvcr.cz/assets/Pruvodce_zakonomem_c_250-2016_Sb_o_odpovednosti_za_prestupky-3_doplnena_verze_-_20220204.pdf)>.

⁴⁵ *11. Opravné prostředky*. In: Olomoucký kraj. [online]. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.olkraj.cz/zakladni-informace-informace-podle-zakona-c-106-1999-sb/11-opravne-prostredky>>.

Námítky tedy umožňují opravit případné chyby, ale zároveň jsou poměrně omezené. Nejzásadnější je, že pokud už bylo usnesení vykonáno nebo úkon proveden, možnost bránit se námitkami zaniká. To znamená, že kdo se chce bránit, musí jednat rychle.

7 Mimořádné opravné prostředky

Jsou to opravné prostředky, které se využívají v případě, kdy rozhodnutí nabylo právní moci. Lze jej použít v momentě, kdy rozhodnutí již nelze napadnout řádným opravným prostředkem.⁴⁶

Na rozdíl od řádných opravných prostředků, na ně není právní nárok. Nezáleží na tom, zda byl předtím opravný prostředek využit. Tyto prostředky mají svou mimořádnost v souvislosti s právní jistotou, jelikož případná změna či zrušení napadeného rozhodnutí je velký zásah do právně existujícího stavu. Pravomocné rozhodnutí je možné změnit nebo zrušit na základě skutkového stavu který existoval v době, kdy bylo vydáno rozhodnutí, které bude přezkoumáváno.⁴⁷

Využití mimořádných opravných prostředků je omezené tím, že na ně není právní nárok. Jedná se o poslední pokus nápravu, ovšem musí splňovat přísnější podmínky pro jejich podání, na rozdíl od řádných opravných prostředků.

7.1 Obnova řízení

Jedná se o mimořádný opravný prostředek, který se uplatňuje proti pravomocným rozhodnutím. Obnovu řízení lze uplatnit ze strany účastníka řízení, nebo ze strany orgánu veřejné správy (z moci úřední), když se rozhodnutí týká veřejného zájmu.⁴⁸

Důležité se, aby byly splněny důvody, které umožní obnovu řízení.

„Tyto důvody jsou:

⁴⁶ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. s. 192. ISBN 80-7201-636-9.

⁴⁷ NEDOROST, L., a kolektiv. *Základy práva*. Praha: Europlex Bohemia, 2003. s. 372. ISBN 80-86432-53-X.

⁴⁸ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. s. 199. ISBN 80-7201-636-9.

- *Vyšly najevo dříve neznámé skutečnosti nebo důkazy, které existovaly v době původního řízení a které účastník řízení, kterému jsou ku prospěchu, nemohl v původním řízení uplatnit.*

- *Provedené důkazy se ukázaly být nepravdivými.*

- *Bylo zrušeno či změněno rozhodnutí, které bylo podkladem rozhodnutí vydaného v řízení, které má být obnoveno.*⁴⁹

Účastník řízení může podat žádost o obnovu řízení **ve lhůtě 3 měsíců** (subjektivní), nejdéle však do 3 let (objektivní) od právní moci rozhodnutí. Lze obnovu řízení zahájit z moci úřední, když se jedná o veřejný zájem a zahajuje se ze strany orgánu v momentě, když rozhodnutí bylo kvalifikováno jako trestný čin.⁵⁰

Žádosti o obnovu řízení mohou mít odkladný účinek, pokud hrozí vážná újma účastníkovi nebo veřejnému zájmu. Pokud se rozhodne o obnově řízení, má toto rozhodnutí odkladný účinek, pokud původní rozhodnutí ještě nebylo vykonáno. Pokud je žádost o obnovu zamítnuta, oznámí se to pouze žadateli, který se může proti tomuto rozhodnutí odvolat.

Nové řízení provádí obvykle orgán, který rozhodoval v prvním stupni. Pokud se obnova týká pouze řízení u odvolacího orgánu, provádí ji odvolací orgán. Účastníci řízení se posuzují podle situace v době nového řízení. Pokud žádost o obnovu neodůvodňuje zahájení nového řízení, správní orgán řízení zastaví a oznámí to žadateli a dalším dotčeným osobám.

V novém řízení může správní orgán použít podklady z původního řízení i z odvolání, pokud to není v rozporu s důvody obnovy. Právní názor odvolacího orgánu je závazný, pokud se nezmění právní nebo skutková situace. Orgán musí také respektovat práva nabytá v dobré víře.

Nové řízení se řídí pravidly pro řízení v prvním stupni. Nové rozhodnutí ruší původní rozhodnutí, a účastníci o tom musí být informováni. Pokud není vliv nového rozhodnutí jasný, určí správní orgán jeho dopad na původní rozhodnutí.⁵¹

⁴⁹ HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Leges, 2019. s. 280. ISBN 978-80-7502-365-0.

⁵⁰ DOLEČEK, M. *Přezkum správních rozhodnutí*. In: Businessinfo.cz. [online] 2023. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.businessinfo.cz/navody/spravni-rad-ppbi/5/>>.

⁵¹ PLOS, J. a DASHÖFER, V. *Obnova řízení a nové rozhodnutí*. In: Kursy.cz. [online]. 2006. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.kursy.cz/33/obnova-řízení-a-nové-rozhodnutí>>.

Jedná se o opravný prostředek, který umožňuje zvrátit pravomocné rozhodnutí v případech, kdy vyšly najevo nové skutečnosti, nebo když se ukáže, že původní rozhodnutí stálo na chybných či nepravdivých důkazech. Je to důležitý mechanismus, který pomáhá napravovat chyby, ale zároveň je jeho použití omezeno přísnými podmínkami, aby se zabránilo zneužívání. Obnova může být zahájena jak na žádost účastníka řízení, tak i z moci úřední, pokud jde o veřejný zájem.

7.2 Přezkumné řízení

Jedná se o prostředek dozorčího práva, kdy se zahajuje z úřední povinnosti (ex offio). Napravuje vady nezákonných pravomocných rozhodnutí. Účastník řízení sám nemá na podání přezkumného řízení právní nárok, jelikož se zahajuje pouze pro nezákonnost.⁵²

Lze podat ze strany účastníka řízení podnět pro zahájení přezkumného řízení, ale nejedná se o návrh na zahájení řízení. Když správní orgán nenalezne důvody k přezkumu, zamítne jej a následně ve lhůtě 30 dnů vyrozumění zašle účastníkovi. Toto odůvodnění se nepovažuje jako rozhodnutí, takže proti němu nelze podat žalobu.

Lhůty pro přezkumné řízení jsou 2 měsíce (subjektivní lhůta), když byl zjištěn důvod pro zahájení řízení anebo 12 měsíců (objektivní lhůta), pokud se protáhne o déle než rok, nelze přezkumné řízení již zahájit. Subjektivní lhůta nesmí přesáhnout lhůtu objektivní.⁵³

Přezkumné řízení umožňuje napravit nezákonná rozhodnutí, ale pouze z iniciativy správního orgánu. To znamená, že pokud se účastník řízení domnívá, že rozhodnutí bylo chybné, nemá automaticky právo na jeho přezkum, tedy může pouze podat podnět, který však správní orgán nemusí přijmout.

Důležité jsou také lhůty. Pokud správní orgán zjistí důvod k přezkumu, musí jednat do dvou měsíců. Celková maximální lhůta je pak jeden rok, což znamená, že pokud se po

[uniqueidgOke4NvrWuNcUZgmVdhWxFZ0Fn76khgWsPTwVrguwZk/?srsId=AfmBOopyWCc7kKauD OY2GuSvsQviSE0mc9lQjeCqmmu10wLqwbF5DPAv>](https://pravniradce.ekonom.cz/c1-66851980-jak-se-branit-proti-postupu-spravniho-organu/).

⁵² STAŇKOVÁ, K. a SELINGEROVÁ, A. *Jak se bránit proti postupu správního orgánu*. In: Ekonom. [online] 2020. [cit. 2025-01-29]. ISSN 2787-9380. Dostupné z: <https://pravniradce.ekonom.cz/c1-66851980-jak-se-branit-proti-postupu-spravniho-organu>.

⁵³ DASHÖFER, V. *Přezkumné řízení*. 2010. In: Fullsoft.cz - právní servis, [online]. 2010. [cit. 2025-01-30]. Dostupné z: <<https://www.fulsoft.cz/33/prezkumne-rizeni-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EnhEI8yvqwHRRq0STzLOJFaHCYBVz8IXGg/>>>.

této době na nezákonnost přijde, už s tím nelze nic dělat. To je další prvek, který podporuje stabilitu rozhodnutí, ale zároveň může vést k situacím, kdy se nezákonné rozhodnutí už nedá opravit, protože se na něj přišlo pozdě.

8 Správní řízení v USA – Jak funguje přezkum rozhodnutí

Zákon o správním řízení v USA (APA), neboli „the administrative procedure act,“ upravuje proces, ve kterém federální agentury vytvářejí a vydávají předpisy. Správní soudce (ALJ) „administrative law judge“ vydává počáteční rozhodnutí, je povinen stranám řízení dát přiměřenou příležitost k předložení důkazních prostředků, jako svědeckých výpovědí, dokumentů a žádostí podaných v průběhu řízení. Tyto důkazy jsou hlavním podkladem pro rozhodnutí. Během soudního řízení rozhoduje následně po počátečním rozhodnutí soudce i konečné rozhodnutí agentury.

Ze zákona o správním řízení (APA) vychází, že účastníci řízení mohou požádat o přezkum nepříznivého původního rozhodnutí ze strany agentury. V tomto zákoně ale není záruka práva na odvolání, ale je upraveno zmocňovacími zákony a vnitřními předpisy jednotlivých agentur. V tomto případě se postupy správního odvolání mohou lišit, jelikož každá agentura má jednotlivé postupy.

Agentura následně rozhodne, zda toto přezkoumání rozhodnutí bude doručeno k soudu. Správní soudce je v tomto případě hlavním rozhodovatelem, který zjišťuje skutkový stav věci, tedy spřádat přísahy, potvrzení, vydávat předvolání, kontrolovat provádění výpovědí, rozhodovat o procesních záležitostech, celkově tedy regulovat průběh slyšení. Agentury v USA jmenuje soudce, tedy jejich počet k vyřízení jejího počtu případů, soudci se vybírají z kandidátů zapsaných a vybraných Úřadem pro personální řízení (Office of personal management, „OPM“)⁵⁴

Většina rozhodnutí agentur se ani nedostane k soudu, jelikož soudy obvykle respektují odborná a technická rozhodnutí agentur, a nezasahují do toho, pokud není jasně prokázáno pochybení.

Soudní přezkum je umožněn v momentě, když je prokázána osobní újma účastníkovi řízení, tedy, že je rozhodnutím dotčen ze strany agentury. Tudíž se čeká, až osoba vyčerpá všechny dostupné opravné prostředky u agentury, než se obrátí na soud, ten bude čekat na ukončení ze strany agentury.⁵⁵

⁵⁴ WERHAN, K. Principles of Administrative Law. St. Paul, MN: Thomson/West, 2008. s. 207, 208 a 209. ISBN 1-800-328-9352.

⁵⁵ FOX, WILLIAM, F. Understanding Administrative Law, 4th edition. Washington, DC: LexisNexis Group, 2002. s. 21, 22. ISBN 0-8205-4727-1.

PRAKTICKÁ ČÁST PRÁCE

9 Cíl výzkumu

Cílem této bakalářské práce je analýza aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu, která je dostupná na internetovém portálu. Hlavním cílem autorky je zhodnocení rozhodnutí soudu a přehledně zobrazit výsledky pomocí tabulek a grafů, aby bylo možné pochopit, jak soud opravný prostředek posuzuje.

Konkrétně se autorka zaměří na opravný prostředek kasační stížnost a její úspěšnost v průběhu 2 let. Z každého měsíce bude vybráno 5 rozhodnutí, což umožní dostat postačující vzorek, aby autorka zhodnotila, jak často soud kasační stížnost přijme a jaké jsou nejčastější důvody jejího odmítnutí.

Hlavním cílem je tedy nejen shromáždit a analyzovat data, ale také ukázat jaké faktory mohou ovlivnit úspěšnost kasační stížnosti a zda se v rozhodovací praxi objevují určité vzorce které se opakují. Tabulka bude nejdříve rozdělena na počty rozhodnutí, následně budou více rozebrány důvody, proč byla kasační stížnost přijata či nikoliv.

9.1 Výzkumná metoda

Hlavní metoda je analyticko-syntetizující, s kvalitativním přístupem a výzkum bude prováděn metodou rozboru dokumentů a následná komparace.

9.2 Technika sběru dat

Z webových stránek Nejvyššího správního soudu dostupných z internetového prohlížeče jsou pod nabídkou rozhodovací činnosti veřejně dostupné judikáty, které lze hledat i konkrétně, například dle slova či let. Autorka bude tedy konkrétně vyhledávat kasační

stížnost o které rozhodoval Nejvyšší správní soud, od 1.3. 2023 do 1.3. 2025. Následné výsledky budou vyhodnoceny pomocí grafů.

Tato webová stránka je dostupná z:

<https://www.nssoud.cz/?cls=Prislusnost&menu=183&obID=3947&cHash=1a6558b85d8305974e4e65903781fc66>.

10 Výzkum

Praktickou část autorka nejdříve započala rozpisem jednotlivých soudních rozhodnutí v druhém souboru Word. Celkový počet rozhodnutí, které byly analyzovány je 120. Následně budou v aplikaci Excel vytvořeny grafy. Tyto rozhodnutí byly vybírány náhodně, tak, že bylo vybíráno z prvních rozhodnutí, co vyjeli po vyhledání podle datumu.

Tento výzkum bude soustředěn na opravný prostředek kasační stížnost, takže se bude jednat o rozhodnutí, která vydal Nejvyšší správní soud.

zamítnuto	25
zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	6
zrušeno + vráceno	11
zastaveno	31
zamítnuto pro nepřijatelnost	17
odkladný účinek: nepřiznání	8
odmítnuto	18
odkladný účinek: přiznáno	4

Celkově se opakovalo 8 druhů rozhodnutí, která Nejvyšší správní soud učinil. Jednalo se o rozsudky:

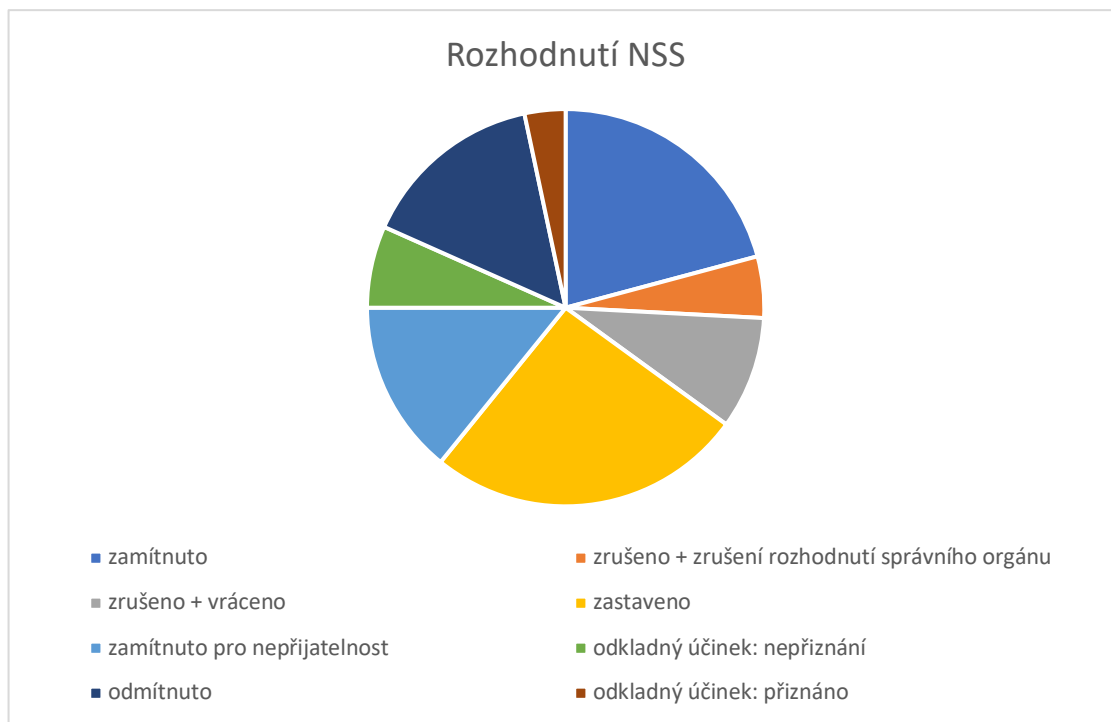
- 1) zamítnuto – toto rozhodnutí bylo časté
- 2) zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu – druhé nejméně vyskytované rozhodnutí
- 3) zrušeno + vráceno – zde již byla větší úspěšnost, než u čísla 2

- 4) zastaveno – nejčastěji se opakující rozhodnutí
- 5) zamítnuto pro nepřijatelnost – často vyvozeno z chyb, které stěžovatelé učinili
- 6) odkladný účinek: nepřiznání – při nesplnění důvodů pro přiznání odkladného účinku
- 7) odmítnuto – toto rozhodnutí je celkem časté, z důvodů vad
- 8) odkladný účinek: přiznáno – toto rozhodnutí je nejméně časté, v opravdu opodstatněných důvodech

Výsledky ukazují, že Nejvyšší správní soud rozhoduje nejčastěji o zastavení řízení, následované zamítnutím stížnosti. Naopak nejméně časté je přiznání odkladného účinku.

Důvodem zastavení řízení může být například zpětvzetí stížnosti nebo procesní překážky. Časté zamítnutí pro nepřijatelnost zase naznačuje, že mnoho stěžovatelů nesplňuje zákonné podmínky pro podání. Relativně nízký počet případů, kdy je rozhodnutí správního orgánu zrušeno a věc vrácena k novému projednání, svědčí o poměrně stabilní judikatuře správních soudů.

Celkově výsledky ukazují, že uspět s kasační stížností není snadné, a pokud už je úspěšná, nejčastěji vede k tomu, že je správní rozhodnutí zrušeno a případ vrácen k novému projednání.

Obr.č.1: Graf zobrazující rozhodnutí NSS⁵⁶

10.1 Podrobnější výzkum

Další částí praktické části bude zaměřena na vysvětlení důvodů těchto rozhodnutí podle měsíců a konkrétního roku. Následně budou vyobrazeny důvody, které se opakují u každého z těchto zmíněných rozhodnutí anebo ojedinělé příklady.

10.1.1 Zamítnuto

Častými důvody zamítnutí kasační stížnosti jsou například ty, že ve stížnosti chybí silné argumenty, nenaplní formální požadavky nebo na zkušenostech Nejvyššího správního soudu, zda už podobný případ řešil a postupuje podle judikátů. V momentě, kdy je kasační stížnost zamítnuta, již proti tomuto rozhodnutí nelze podávat opravné prostředky a předchozí rozhodnutí nabývá platnosti.

⁵⁶ Vlastní výzkum.

Bylo prozkoumáno 25 zamítnutých stížností, které byly různorodé. Jednalo se vždy o rozdílné okolnosti ale stejný výsledek.

Zamítnuto	Soud neshledal procesní vady.
Zamítnuto	Stěžovatel uzavřel dohodu o provedení práce, ale nevyžádal žádost o vydání povolení k zaměstnání – postupoval v rozporu se zákonem.
Zamítnuto	Stěžovatel neuvedl kvalitně žalobní body.
Zamítnuto	Stěžovatel se odvolal proti pořádkové pokutě za neuposlechnutí výzvy kvůli nedodání chybějících příloh – Neuvedl kvalitně žalobní body.
Zamítnuto	Zrušení povolení k pobytu v ČR kvůli držení a výroby drog.
Zamítnuto	Stěžovatel podal žádost k povolení dlouhodobého pobytu za účelem podnikání ale až po uplynutí zákonné lhůty – odvolání bylo zamítnuto a rozhodnutí potvrzeno.
Zamítnuto	Zamítnutá žádost o změnu nároku na průkaz osoby se zdravotním postižením, nebyly dostatečné důkazy.
Zamítnuto	Stěžovatel si kvůli myčce a autoservisu podal žalobu pro nezákonný zásah, že narušují jeho vlastnické právo kvůli otřesům a prachu kamionů, soud ji zamítl.
Zamítnuto	FÚ vyměřil stěžovatelce daň z příjmů za zaměstnance, ona se proti této výměře odvolala, odvolání bylo zamítnuté.
Zamítnuto	Proti vyměření DPH a podezření z podvodu podala stěžovatelka odvolání, ovšem byl skutek prokázán.
Zamítnuto	FÚ vyměřil stěžovateli daň z příjmů právnických osob. Stěžovatel se proti tomu bránil žalobou, ale soud ji zamítl, protože jeho argumenty nepovažoval za oprávněné.
Zamítnuto	Nezákonným zásahem podanou k městskému soudu, který ji zamítl, Stěžovatelka se svými námitkami neuspěla. NSS nezjistil ani žádný důvod pro zrušení napadeného rozsudku z úřední povinnosti

Zamítnuto	Stěžovatel se žalobou podanou u KS domáhal zrušení rozhodnutí Okr. Soudu, jeho skutek byl prokázán dostatečně.
Zamítnuto	KS zamítl odvolání stěžovatele, který byl uznán vinným za řízení auta i přes pozastavené řidičské oprávnění kvůli dluhu na výživném. V kasační stížnosti argumentoval, že dluh už splatil, takže zákaz řízení už neměl platit. Soud ale připomněl, že zákaz má stěžovatele donutit k úhradě, což v době řízení auta ještě nesplnil.
Zamítnuto	Stěžovatelka spáchala přešůpek výkonu nelegální práce, a to konkrétně v rozporu s místem výkonu práce, odvolala se a bylo zamítnuto, protože bylo uvedeno jiné pracoviště.
Zamítnuto	Stěžovatel se u KS domáhal zrušení veřejnoprávní smlouvy o umístění stavebního záměru. Kasační stížností napadl usnesení, kterým soud jeho žalobu odmítl.
Zamítnuto	FÚ vyměřil stěžovateli odvod za porušení rozpočtové kázně ve výši 679.703,62 Kč, protože nedokončil projekt na obnovu malé vodní nádrže, na který dostal dotaci. Žaloba proti tomu byla zamítnuta.
Zamítnuto	Stěžovatel byl propuštěn ze služby a dostal výsluhový příspěvek. Napadl kázeňské rozhodnutí a soud ho zrušil, čímž se obnovil jeho služební poměr a výplata výsluh byla zastavena. NSS potvrdil, že bez ukončení služebního poměru na výsluhy ani odchodné nárok nemá.
Zamítnuto	Ministerstvo práce a sociálních věcí zamítlo odvolání stěžovatelky a potvrdilo rozhodnutí Úřadu práce, který jí nepřiznal příspěvek na bydlení. NSS potvrdil, že na tuto dávku nemá nárok.
Zamítnuto	Česká správa sociálního zabezpečení svým rozhodnutím, zamítl žádost stěžovatele o zvýšení starobního důchodu pro nesplnění podmínek, NSS potvrdil tento verdikt.
Zamítnuto	Inspektorát práce uznal stěžovatelku vinnou z nelegálního zaměstnávání. Bránila se tím, že šlo o smluvní vztah, ale inspekce práce její odvolání v

	zásadě zamítlo. NSS potvrdil rozhodnutí městského soudu a uvedl, že skutkový stav byl správně zjištěn.
Zamítnuto	Stěžovatel neuvedl kvalitně žalobní body.
Zamítnuto	Stěžovatel žádal o české občanství, ale MV mu ho kvůli dluhům na zdravotním pojištění neudělilo. NSS jeho kasační stížnost zamítl, protože neplnění povinností v pojištění je důvodem pro zamítnutí žádosti.
Zamítnuto	Stěžovatelka byla potrestána za neohlášený vývoz léčiv do zahraničí. Ministerstvo zdravotnictví její odvolání zamítlo a NSS potvrdil, že sankce byla oprávněná.
Zamítnuto	Soud neshledal procesní vady.

57

10.1.2 Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu

Pokud Nejvyšší správní soud uzná kasační stížnost jako oprávněnou, může rozhodnutí správního orgánu nebo krajského soudu zrušit. To znamená, že napadené rozhodnutí přestane platit a věc se vrací zpět k dalšímu projednání.

Ke zrušení dochází, když soud zjistí, že rozhodnutí bylo vydáno v rozporu se zákonem – například byly špatně vyhodnoceny důkazy, došlo k procesní chybě nebo rozhodnutí nemělo dostatečné odůvodnění.

Zrušení rozhodnutí při kasační stížnosti není běžné, protože NSS obvykle spíš potvrzuje závěry krajských soudů. Pokud ale dojde k chybě, soud neváhá zasáhnout.

Zde bylo prozkoumáno 6 rozhodnutí. Je zřejmé podle počtu tohoto rozhodnutí, že není tolik časté, jelikož prvostupňové soudy si dávají pozor na chyby a vady. Když už taková

⁵⁷ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

chyba nastane, je to v případech nicotnosti rozhodnutí nebo ve vadě nepřezkoumatelnosti. Zmíněné vady se opakovali ve všech těchto rozhodnutích, které autorka rozebrala.

Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Stěžovatel podal svou stížnost včas a požádal o prodloužení trvalého pobytu, přičemž splnil všechny podmínky. V rozhodnutí byla nalezena vada nepřezkoumatelnosti.
Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Stěžovatel tvrdil, že daná pozemní komunikace není veřejná, ale soud rozhodl opak. Nakonec veřejná nebyla. Zde byla vada nepřezkoumatelnosti.
Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Společnost na projektování staveb umístila reklamu v tenisovém klubu, což vedlo k doměření DPH. NSS její stížnost zamítl, i když v rozhodnutí našel vadu nepřezkoumatelnosti.
Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Stěžovatelka požádala v ČR o mezinárodní ochranu, ale NSS zjistil, že rozhodnutí obsahuje vadu nepřezkoumatelnosti.
Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Krajský pozemkový úřad vydal stěžovateli pozemek, ale následně byla podána žaloba, kterou KS zastavil. Na základě rozsudků civilních soudů pak jiná osoba podala podnět k prohlášení rozhodnutí o vydání pozemku za nicotné, protože bylo v rozporu se zákonem.
Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu	Stěžovatelka byla uznána vinnou z přestupku, když umožnila ukrajinskému občanovi pracovat bez povolení. Za to dostala pokutu 50 000 Kč. Odvolání i soudní přezkum rozhodnutí neuspěly. KS však nesprávně přiřadil tento přestupek k jiné právní normě a nezabýval se otázkou přiměřenosti pokuty. V tomto případě bylo rozhodnutí považováno za nicotné.

10.1.3 Zrušeno + vráceno

Když Nejvyšší správní soud rozhodne o „zrušení a vrácení“ rozsudku, znamená to, že v napadeném rozhodnutí našel závažnou chybu – ať už právní, procesní, nebo v hodnocení důkazů. Kvůli této chybě rozsudek zruší a vrátí věc zpět nižšímu soudu, který se jí musí znovu zabývat a napravit nedostatky. Přitom je povinen řídit se právním názorem Nejvyššího správního soudu, aby se podobná chyba neopakovala.

V tomto případě se věc zruší a následně se vrací soudu v první instanci, aby bylo zahájeno nové projednávání.

Bylo analyzováno 11 rozhodnutí, což svědčí o tom, že se jedná o častější úkaz, než že se úplně zruší rozhodnutí správního orgánu. Je totiž větší rozptýl možností, než jen 2 zmíněné důvody na předešlé stránce.

Zrušeno vráceno	+	Přestupková komise uznala stěžovatele vinným z přestupku proti občanskému soužití, i když skutkový stav nebyl dostatečně prokázán.
Zrušeno vráceno	+	Byla podána žaloba proti nezákonnému zásahu v souvislosti s nezákonnou daňovou kontrolou, což bylo následně potvrzeno.
Zrušeno vráceno	+	Stěžovatel byl uznán vinným z deliktu nezapsání 138 kusů zbraní kategorie A, B, C do registru zbraní. Podal odvolání, které však bylo zamítnuto. Byl nesprávně posouzen počet zbraní.
Zrušeno vráceno	+	Soud zamítl žádost stěžovatele o starobní důchod, přičemž KS následně zamítl žalobu jako opožděnou. NSS v rozhodnutí krajského soudu našel chybu, která mohla ovlivnit hmotněprávní postavení stěžovatele.

⁵⁸ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-17]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Zrušeno vráceno	+	Soud odebral stěžovatelce oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, protože zamlčela informace, které byly nezbytné k posouzení jejího případu. Šlo o to, že stěžovatelka měla vízum vydané Polskem. KS nesprávně posoudil právní otázku, což NSS označil za vážné pochybení. Kasační stížnost byla uznána za oprávněnou.
Zrušeno vráceno	+	Na exekuci, stěžovatelka podala námitku. KS však nesprávně posoudil právní otázku, což vedlo k tomu, že jeho rozsudek je nepřezkoumatelný. Dále došlo v řízení k chybě, která způsobila nezákonnost rozhodnutí.
Zrušeno vráceno	+	Státní úřad pro kontrolu léčiv uznal stěžovatelku vinnou ze spáchání přestupku, který měla spáchat zadáním reklamy na léčivý přípravek ve formě letáku. MÚ zamítl žalobu jako nedůvodnou, přičemž v dokumentu nesešlo datum, na rozdíl od elektronického dokumentu.
Zrušeno vráceno	+	Stěžovatel podal žalobu na ochranu proti nečinnosti, protože městský soud nevyřídil jeho odpor proti příkazu o pokutě. Městský soud se zaměřil pouze na včasnost žaloby a neřešil, zda byl odpor podán správně.
Zrušeno vráceno	+	Stěžovatelka se u KS domáhala ochrany před nezákonným zásahem, protože soud nezahájil řízení o odstranění nepovolené stavby. NSS uznal kasační stížnost za důvodnou, zrušil rozsudek KS a vrátil mu věc k dalšímu řízení.
Zrušeno vráceno	+	FÚ zaregistroval stěžovatele jako plátce DPH a vyzval ho k podání daňových přiznání. Po jejich podání správce daně vydal platební výměry na DPH a následně uložil stěžovateli pokuty za opožděné daně. Stěžovatel se odvolal, ale odvolání bylo zamítnuto. Odvolání ale mělo být přijato.
Zrušeno vráceno	+	Stěžovatel se žalobou domáhal, aby magistrát vydal rozhodnutí v přestupkovém řízení. NSS zrušil rozhodnutí městského soudu,

	který se musí věci znovu zabývat a správně posoudit nečinnost magistrátu.
--	---

59

10.1.4 Zastaveno

U podání kasační stížnosti se zde výsledků nejčastěji stává, že je řízení zastaveno. Spousta těchto stížností nedojde k samotnému rozhodnutí z důvodu zastavení. Ve zkoumaném vzorku bylo rozebráno 31 rozhodnutí tohoto typu, což svědčí o tom, že se jedná o nejčetnější počet.

Jednalo se o dva důvody, které se opakovali, a to nezaplacení soudního poplatku anebo zpětvzetí stížnosti. Samotná kasační stížnost tímto skončí dřív, než dojde k samotnému řízení.

Toto poukazuje na to, že lidé nevědí, že když podají kasační stížnost, je potřeba zaplatit soudní poplatek. To svědčí o tom, že si dostatečně nezjistí informace, které jsou při podání potřeba. Dalším důvodem může být, že zapomenou zaplatit, a proto jim uteče zákonná lhůta. V tomto případě se na tuto situaci hledí, jako by jej nezaplatili úmyslně.

Dalším důvodem je, že ji stěžovatel vezme zpět, tedy si tuto stížnost rozmyslí, buď proto že jim dojde, že nemají velkou šanci na úspěch, nebo přijmou předchozí rozsudek a dojde jim, že byl oprávněný.

Toto celkově působí tak, že řada lidí podá kasační stížnost bez rozmyslu a dojde jim, že nemají velkou šanci uspět.

Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.

⁵⁹ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-17]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.

Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.
Zastaveno	Stěžovatel vzal kasační stížnost zpět.
Zastaveno	Stěžovatel nezaplatil soudní poplatek.

60

10.1.5 Zamítnuto pro nepřijatelnost

V 17 případech byla kasační stížnost zamítnuta pro nepřijatelnost. To znamená, že NSS neshledal podmínky pro přijetí stížnosti k dalšímu řízení. Důvodem může být nedostatečná argumentace stížnosti nebo nesplnění zákonných podmínek. Obvykle to znamená, že stěžovatel neprokázal závažnou právní chybu v předchozím rozhodnutí, nebo že rozhodnutí nemá širší právní význam, který by byl v souladu se zásadami spravedlnosti.

V některých případech byla kasační stížnost zamítnuta, protože stěžovatel neprovedl řádně dokazování nebo neodůvodnil své námitky dostatečně. Jako příklad může sloužit situace, kdy stěžovatel tvrdil, že výpověď policisty byla rozporuplná, ale NSS neuznal tuto argumentaci, pokud krajský soud správně hodnotil skutkové okolnosti.

⁶⁰ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Další častou situací je zamítnutí stížnosti kvůli tomu, že stěžovatel neprokázal, že by předchozí rozhodnutí krajského soudu bylo zatíženo zásadními právními chybami nebo pochybeními.

Zamítnutí pro nepřijatelnost ukazuje, jak důležitá je správná právní argumentace a splnění podmínek pro podání kasační stížnosti. Pokud stěžovatel nenapadne rozhodnutí správního soudu z přípustných důvodů, ale spíše se opírá o domněnky nebo nepodložené argumenty, NSS bude v těchto případech rozhodovat, že stížnost není dost silná pro přijetí.

Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel byl uznán vinným z přestupku, kasační stížnost nesplňovala zákonné podmínky.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Zamítnutý invalidní důvod pro nesplnění podmínek – stěžovatel tvrdí, že je jeho zdravotní stav podhodnocen.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel byl uznán vinným z přestupku na pozemních komunikacích – odvolání bylo podáno opožděně.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel se domáhá zrušení rozsudku KS, kterým byla zamítnuta žaloba proti rozhodnutí, kdy byl shledán vinným z přestupku, nenaplnil podmínky a nevysvětlil dostatečně žalobní body.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	OS napadeným rozhodnutím neudělil žalobci mezinárodní ochranu – KS žalobu proti tomuto rozhodnutí zamítl, nebyly splněny podmínky pro kasační stížnost, tak ji NSS zamítl pro nepřijatelnost.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	PČR prodloužila dobu zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění, stěžovatel podal žalobu, ta byla zamítnuta, NSS neshledal námitku nepřezkoumatelnosti důvodnou.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	MV neudělilo stěžovateli mezinárodní ochranu – proti tomuto rozhodnutí se žalobce bránil u Krajského soudu, který žalobu zamítl – kasační stížnost nesplňovala zákonné podmínky.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel byl rozhodnutím MÚ shledán vinným ze spáchání přestupku za rychlou jízdu, odvolal se a odvolání bylo zamítnuto, Ve

	věci stěžovatele však ani jedna z podmínek naplněna není, a kasační stížnost je proto nepřijatelná.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	KS v rozsudkem zamítl žalobu proti výše uvedenému, kterým stěžovateli na základě opakované žádosti nebyl udělen azyl ani doplňková ochrana. Nebyly splněny zákonné podmínky.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel požadoval zrušení rozhodnutí KS, kterým mu byla zrušena platnost zaměstnanecké karty a stanoven termín k vycestování z ČR. MV rozhodlo kvůli jeho odsouzení za ohrožení pod vlivem návykové látky. Stěžovatel tvrdil, že rozhodnutí je nepřiměřené a zhoršuje ekonomickou situaci rodiny, přičemž KS se tímto argumentem dostatečně nezabýval. NSS odmítl pro nepřijatelnost.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	MÚ uznal stěžovatele vinným ze spáchání přestupku a uložil mu pokutu, zákaz řízení všech motorových vozidel na dobu šest měsíců, KS odvolání zamítl, Rozsudek KS není nepřezkoumatelný a KS ani hrubě nepochybil při výkladu práva. NSS proto kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatelé podali proti rozhodnutí MV žalobu, kterou KS zamítl, kasační stížnost ve věcech, v nichž před KS rozhodoval specializovaný samosoudce, svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, zamítne ji NSS pro nepřijatelnost.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	MÚ uznal stěžovatele vinným z přestupku držení mobilu při jízdě a uložil pokutu. Po zamítnutí odvolání stěžovatel tvrdil, že výpověď policisty je rozporuplná a závěr o držení telefonu je domněnkou. NSS by měl zasáhnout pouze v případě zásadního pochybení KS při hodnocení skutkových otázek.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatelka podala kasační stížnost proti rozsudku KS, který zamítl její žalobu proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení. Namítala, že rozsudek je nepřezkoumatelný, protože KS neprovedl potřebné dokazování. NSS však dospěl k závěru, že rozsudek netrpí

	nepřezkoumatelností ani jinými vadami řízení, a kasační stížnost proto nebyla přijata.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	Stěžovatel podal kasační stížnost proti rozhodnutí MÚ, který ho uznal vinným z přestupku z nedbalosti. Namítá, že KS nesprávně posoudil jeho zavinění, protože v době spáchání přestupku tedy neměl být za přestupek odpovědný. Tvrdí, že stav jeho schopností měl být doložen znaleckým posudkem, nikoliv pouze úvahou KS.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	NSS odmítl kasační stížnost stěžovatele, který byl za účelem správního vyhoštění zajištěn policií. MS správně reagoval na žalobní argumenty a jeho závěry byly logické a dostatečně podložené. Stěžovatel zpochybňoval skutkové otázky, ale městský soud se těmito námitkám adekvátně věnoval. Kasační stížnost nepřesahovala zájmy stěžovatele, byla shledána nepřijatelnou a odmítnuta.
Zamítnuto pro nepřijatelnost	MV zamítlo žádost stěžovatele o mezinárodní ochranu. Stěžovatel se proti rozhodnutí bránil žalobou u KS, který ji však zamítl. NSS shledal žalobní námitky nepřijatelné a neuznal je jako důvodné.

61

10.1.6 Odkladný účinek: nepřiznání

Bylo prozkoumáno 8 rozhodnutí, které byly posouzeny jako nepřiznání odkladného účinku. To znamená, že rozhodnutí zůstane vykonatelné a nebude se čekat, tedy je platné ihned. Vlastně je to takový systém, kdy se dá rozhodnutí oddálit kvůli tomu, aby se vyhnulo riziku, které by mohlo v tu konkrétní chvíli nastat. Nejedná se o standartní nástroj, který se soudem využíván, ale odkladný účinek se přiznává ve speciálních případech.

⁶¹ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Z výzkumu, který autorka učinila, je zřejmé, že se odkladný účinek spíše nepřiznává, než přiznává.

Například v případě daňové exekuce, kde se stěžovatelka domáhala odkladu kvůli údajnému neúměrnému dopadu na její finanční situaci, soud dospěl k závěru, že tento argument sám o sobě nestačí. Podobně i u žádostí o mezinárodní ochranu se NSS striktně drží podmínky, že stěžovatel musí prokázat konkrétní riziko, které by mu hrozilo, pokud by odkladný účinek nebyl přiznán.

U odkladného účinku musí být vážný důvod, který musí být obhájen. Je důležité mít připravené konkrétní a relevantní argumenty.

Odkladný účinek: nepřiznání	Odvolání stěžovatele z pozice okresního státního zástupce. Protože porušil povinnosti – nebylo to v rozporu s veřejným zájmem – nemá odkladný účinek.
Odkladný účinek: nepřiznání	Stěžovatel se domáhá zrušení rozsudku, bylo mu zamítnuto odvolání – uznal se zákaz pobytu na jeden rok.
Odkladný účinek: nepřiznání	Úřad povolil odstranění stávajících staveb a schválil novostavbu rodinného domu. Stěžovatel, vlastník sousedního domu, se odvolal, předložil znalecký posudek, který tvrdí, že stavba může ohrozit jeho nemovitost. To však nestačilo k úspěchu o odkladný účinek.
Odkladný účinek: nepřiznání	Stěžovatelka požaduje zrušení rozsudku Městského soudu, který zamítl její žalobu na ochranu před nezákonným zásahem, spočívajícím v nezahájení řízení o odstranění stavby, přičemž stavba byla odstraněna.
Odkladný účinek: nepřiznání	MV zamítlo žádost stěžovatelky o vydání povolení k přechodnému pobytu, zamítnuto odvolání, zamítnuta kasační stížnost pro nesplnění podmínek, nepřiznal se odkladný účinek.
Odkladný účinek: nepřiznání	FÚ nařídil vymožení daňového nedoplatku příkázáním pohledávky z účtu. Stěžovatelka podala námítky proti exekučnímu příkazu, které FÚ zamítl. Stěžovatelka požádala o přiznání odkladného účinku, argumentujíc, že výkon exekučního

	příkazu by způsobil větší újmu než přiznání odkladu. Odkladný účinek přiznán nebyl.
Odkladný účinek: nepřiznání	Stěžovatel podal kasační stížnost proti rozsudku KS, který zamítl jeho žádost o mezinárodní ochranu jako nedůvodnou. V kasační stížnosti požádal o přiznání odkladného účinku. NSS však posoudil tento návrh a dospěl k závěru, že podmínky pro vyhovění návrhu na odkladný účinek nejsou splněny.
Odkladný účinek: nepřiznání	Stěžovatel podal kasační stížnost proti rozsudku KS, který zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí MV, které zastavilo řízení o jeho žádosti o mezinárodní ochranu. NSS uvedl, že nejsou splněny podmínky pro přiznání odkladného účinku.

62

10.1.7 Odmítnuto

Bylo rozebráno 18 rozhodnutí a všechny uvedené případy ukazují, jak je důležité dodržovat procesní pravidla a lhůty, které jsou stanovené v právních předpisech, a jak mohou nedostatky v těchto oblastech vést k odmítnutí kasační stížnosti. V několika případech stěžovatelé neprokázali své majetkové poměry, neposkytli plnou moc pro zástupce, nebo neodstranili vady ve své kasační stížnosti, což vedlo k odmítnutí stížnosti.

To ukazuje na klíčovou roli správného zastoupení, doložení potřebných dokumentů a včasného podání stížnosti, což je pro úspěšnost řízení nezbytné. Když tyto náležitosti chybí, je obtížné nebo dokonce nemožné pokračovat v řízení, což se v těchto případech stalo. Kasační stížnost je velmi specifický procesní nástroj, a pokud nejsou splněny všechny podmínky pro její podání, může být odmítnuta, což stěžovatelům komplikuje možnost dosáhnout změny rozhodnutí.

⁶² NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Kromě toho je zřejmé, že i v případech, kdy stěžovatelé byli požádáni o doložení důvodů stížnosti nebo dalších náležitostí, ne všichni reagovali včas nebo správně. To svědčí o důležitosti pečlivé přípravy a odpovědnosti při podávání právních prostředků, jako je kasační stížnost.

Odmítnuto	Stěžovatel žádal o invalidní důchod, ale nesplnil podmínky, takže mu nebyl přiznán. Obrátil se na KS, ale zároveň požádal NSS o právní zastoupení. Ten žádost zamítl, protože neprokázal svou finanční situaci a advokáta si sám nesehnal.
Odmítnuto	Stěžovatelka se odvolala proti výši odměny tlumočnicka, která jí připadala nízká. Kasační stížnost ale směřovala pouze proti nákladům řízení, což je podle zákona nepřipustné.
Odmítnuto	Stěžovatelka se odvolala ke KS, ale neuspěla. Poté požádala o právní zastoupení, advokáta si však nesehnala. Bez právního zastoupení nelze kasační stížnost projednat.
Odmítnuto	NSS vyzval stěžovatele, aby uvedl důvody své kasační stížnosti a formuloval závěrečný návrh. Dal mu na to měsíc a poučil ho o následcích, pokud nedostatky neodstraní.
Odmítnuto	Po výmazu z obchodního rejstříku stěžovatelka přestala právně existovat, takže už nemůže mít práva ani povinnosti. Tím pádem nemůže být ani účastníkem řízení.
Odmítnuto	Žaloba v podstatě jen opakuje argumenty z odvolání, aniž by přinesla nové skutečnosti.
Odmítnuto	Stěžovatel se obrátil na Městský soud s žalobou proti rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání. Vrchní státní zastupitelství mu odmítlo poskytnout informace kvůli zneužití práva. Podmínky pro kasační stížnost však nebyly splněny.
Odmítnuto	Ministerstvo práce a sociálních věcí zrušilo rozhodnutí Úřadu práce a vrátilo věc k novému projednání. Stěžovatelce byl původně přiznán

	doplatek na bydlení. Stěžovatelka však nesplnila podmínku právního zastoupení, takže její kasační stížnost nemohla být projednána.
Odmítnuto	Stěžovatelka napadla rozsudek KS z důvodu pro nesprávné posouzení právní otázky, nebyly splněny podmínky pro podání kasační stížnosti.
Odmítnuto	MV neudělilo stěžovateli mezinárodní ochranu, Měl za to, že příběh stěžovatele nesevčí o tom, že by existovaly důvody pro udělení mezinárodní ochrany, byla špatná argumentace kasační stížnosti.
Odmítnuto	NSS zamítl žádost stěžovatele o ustanovení advokáta, protože neprokázal své majetkové poměry. Ačkoliv vyplnil příslušný formulář, neposkytl žádné důkazy k doložení uvedených údajů.
Odmítnuto	NSS obdržel kasační stížnost, ve které stěžovatel požadoval zrušení rozsudku KS. Soud stěžovatele vyzval, aby do 30 dnů doplnil důvody stížnosti a doložil plnou moc pro svou zástupkyni. Protože stěžovatel vady neodstranil, NSS kasační stížnost odmítl.
Odmítnuto	Kasační stížnost byla podána po uplynutí zákonné lhůty, což znamená, že stěžovatel nepodal stížnost ve stanoveném čase. V souladu s právními předpisy není možné tuto stížnost projednávat, a proto byla odmítnuta.
Odmítnuto	Stěžovatel ve stanovené lhůtě, ani později, nedoplnil svou blanketní kasační stížnost o důvody, pro které napadá usnesení. Kasační stížnost tedy postrádá základní náležitosti, které jsou stanovené právními předpisy. Vzhledem k těmto nedostatkům, které brání projednání věci, byla kasační stížnost odmítnuta.
Odmítnuto	NSS se nejprve zabýval splněním podmínek řízení a zjistil, že stěžovatelka podala kasační stížnost opožděně. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost byla podána po uplynutí zákonné lhůty, NSS ji odmítl.
Odmítnuto	NSS vyzval stěžovatelku, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení doplnila kasační stížnost o důvody, proč napadá rozsudek, a vyjádřila svůj závěrečný návrh. Zástupce stěžovatelky uvedl, že byl práce neschopný

	kvůli viróze. Podle NSS tento důvod však neodpovídá zdravotní indispozici, která by bránila v doplnění kasační stížnosti.
Odmítnuto	V této konkrétní věci stěžovatel neodstranil nedostatek zastoupení, a proto NSS kasační stížnost odmítl z důvodu vad návrhu, které brání pokračování v řízení.
Odmítnuto	NSS zamítl žádost stěžovatelky a požádal ji, aby do dvou týdnů předložila plnou moc od advokáta nebo doklad o právnickém vzdělání. Stěžovatelka na tuto výzvu nereagovala.

63

10.1.8 Odkladný účinek: příznáno

Byly rozebrány 4 vzorky, což poukazuje na to, že se jedná o nejméně časté rozhodnutí. Z uvedených rozhodnutí Nejvyššího správního soudu je vidět, že odkladný účinek není samozřejmostí, ale přiznává se pouze v případech, kdy hrozí skutečně závažná újma. Soud posuzuje, zda by okamžitá rozhodnutí způsobila nenapravitelné škody, a pokud ano, může ji dočasně pozastavit.

Sice se výkon tohoto rozhodnutí nezruší, ale oddálí se, aby byly vyřešeny nejdříve okolnosti, které by způsobily újmu. Tato rozhodnutí ukazují, že NSS bere v úvahu nejen právní stránku věci, ale i skutečné dopady na životy lidí. Přiznání odkladného účinku může ochránit rodinu, majetek nebo práva jednotlivce před nevratnými důsledky. Soud ale vždy pečlivě zkoumá, zda jsou pro to opravdu splněny podmínky – nestačí jen tvrdit, že by rozhodnutí způsobilo problémy, je třeba to doložit a přesvědčivě zdůvodnit.

⁶³ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

Odkladný účinek: přiznáno	V tomto případě NSS uznal, že nepřiznání odkladného účinku by mělo pro stěžovatele závažné důsledky – přišel by o řidičské oprávnění, což by mohlo negativně ovlivnit i jeho nezletilého syna, který potřebuje pravidelnou lékařskou péči. To ukazuje, že soudy mohou v určitých případech zohlednit i širší sociální dopady rozhodnutí a chránit práva nejen stěžovatele, ale i jeho rodiny.
Odkladný účinek: přiznáno	V tomto případě se stěžovatel obrátil na NSS poté, co Městský soud zamítl jeho žalobu proti rozhodnutí Úřadu pro ochranu osobních údajů. Jádrem sporu byla žádost o informace týkající se stavby na dálnici. Úřad rozhodl tak, že informace mají být poskytnuty, přičemž zohlednil zásadu rovnosti účastníků soudního řízení. Kasační stížnost tedy směřuje proti povinnosti stěžovatele tyto informace vydat.
Odkladný účinek: přiznáno	Stěžovatelka se brání proti rozhodnutí, kterým bylo zastaveno řízení o její žádosti o dlouhodobý pobyt za účelem společného soužití rodiny. Tvrdí, že má v Česku silné vazby – žije zde od roku 2013 s manželem a čtyřmi dětmi. Proto požaduje, aby její kasační stížnost měla odkladný účinek, tedy aby mohla v zemi zůstat, než se případ definitivně vyřeší.
Odkladný účinek: přiznáno	Stěžovatelka se bránila proti nařízení odstranit přístavbu zimní zahrady, protože neodpovídala stavebnímu povolení. Odvolání jí nevyšlo, magistrát rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil. Požádala proto o odkladný účinek kasační stížnosti, protože by jí jinak vznikla škoda přes 10 milionů korun a NSS jej přiznal.

64

Ve všech zmíněných případech měl stěžovatel pádný důvod, proč žádal o odkladný účinek. Například u řidičského oprávnění hrozilo, že by stěžovatel nemohl vozit svého nemocného syna na lékařské kontroly. V případě pobytu cizince by jeho rodina mohla být roztržena, protože žije v ČR už několik let. A u stavební kauzy šlo o škodu v řádu milionů korun, což je významný dopad.

⁶⁴ NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.

11 Diskuse

Autorka analyzovala 120 rozhodnutí NSS, z čehož vyplynulo, že nejčastějšími rozhodnutími jsou zastavení řízení a zamítnutí stížnosti, zatímco přiznání odkladného účinku bylo nejméně časté.

Při zastavení řízení bylo hlavním důvodem buď zpětvzetí stížnosti, kdy si osoba buď podání rozmyslela, nebo bylo zřejmé, že by tato stížnost neuspěla. U těchto situací se mohlo jednat o to, že byla stížnost podána impulzivně, nebo když si stěžovatel promyslel jeho úspěšnost, tak mu došlo, že nemá dostatečnou argumentaci u soudu uspět.

Dalším častým důvodem bylo nezaplacení soudního poplatku, mohlo se jednat o to, že osoba zapoměla zaplatit v termínu, nebo si nebyla o tomto poplatku vědoma. Je možné, že pro někoho tento poplatek, který činí 5000 Kč může být větší než například částka, kterou má uhradit jako pokutu.

Dalším opakujícím se rozhodnutím je zmíněné zamítnutí stížnosti, často kvůli slabým právním argumentům, nebo že úplně chyběli. To je velmi důležitý aspekt při podání, bez kvalitních argumentů nelze tuto stížnost přiznat. Dále se jednalo o neplnění formálních požadavků, kdy osoby nedodrželi postup nebo byly v jejich stížnosti zásadní chyby, které nebyly odstraněny.

V momentě, kdy byla stížnost úspěšná, vedla ke zrušení rozhodnutí správního orgánu a vrácena k dalšímu projednání. To znamená, že bude zahájeno nové řízení, z důvodu chyby, která vznikla ze strany prvostupňového orgánu a řízení bude zahájeno znova.

Nízký počet rozhodnutí, která jsou zrušena, může znamenat, že soudy rozhodují správně už na nižší úrovni. Na druhou stranu je otázkou, jestli se někdy neodmítají i oprávněné stížnosti jen kvůli chybám v podání. Pokud se lidé nevyznají v právních předpisech nebo udělají formální chybu, může je to stát šanci na spravedlnost.

Celkově výsledky ukazují, že kasační stížnost není jednoduchý proces. Aby měla šanci na úspěch, musí být dobře připravená, splňovat všechny formální náležitosti a mít silné právní argumenty. Kdo to podcení, narazí na překážky a jeho stížnost pravděpodobně neprojde.

Závěr

Tato práce se zaměřuje na problematiku správního řízení, zejména na opravné prostředky ve správním soudnictví. V teoretické části autorka nejprve vysvětluje základní pojmy, jako je správní právo, správní řízení a jeho zásady, přičemž vychází především ze zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu. Dále se věnuje subjektům správního řízení, jejich právům a postavení. Podstatnou část tvoří správní soudnictví, řízené zákonem č. 150/2002 Sb., soudním řádem správním, a důležitost kasační stížnosti jako mimořádného opravného prostředku.

Autorka se zaměřuje na řádné a mimořádné opravné prostředky, jejich podmínky, lhůty a možnosti podání. Teoretickou část uzavírá srovnáním systému přezkumu správních rozhodnutí v České republice a USA.

V praktické části analyzuje rozhodnutí Nejvyššího správního soudu za období dvou let, kdy každý měsíc vyhodnocuje pět rozhodnutí. Výsledky zpracovává do tabulek a grafů s cílem zjistit, jak často jsou opravné prostředky přijímány či zamítány. Tato analýza poskytuje přehled o efektivitě kasační stížnosti a naznačuje možné problémy v její aplikaci.

Cílem praktické části bylo analyzovat rozhodnutí Nejvyššího správního soudu a zjistit, jak často je opravný prostředek kasační stížnost úspěšný. Výsledky ukázaly, že Nejvyšší správní soud obvykle potvrzuje rozhodnutí krajských soudů a kasační stížnosti spíše zamítá nebo odmítá z procesních důvodů. Nejčastějším důvodem zastavení řízení bylo nezaplacení soudního poplatku nebo zpětvzetí stížnosti, což naznačuje, že mnoho lidí podává kasační stížnost bez rozmyslu, nebo nejsou dostatečně informováni o důležitých náležitostech podání.

Dalším významným poznatkem bylo, že Nejvyšší správní soud poměrně málo ruší rozhodnutí krajských soudů. Pokud k tomu dojde, jedná se většinou o zásadní vady, například nepřezkoumatelnost rozhodnutí nebo nicotnost. Častější než úplné zrušení rozhodnutí správního orgánu bylo vrácení věci zpět k novému projednání.

Z hlediska přínosu práce je analýza užitečná pro lepší pochopení fungování kasačního řízení a odhalení hlavních problémů, se kterými se stěžovatelé potýkají. Výsledky mohou pomoci advokátům a účastníkům řízení lépe se připravit na podání kasační stížnosti a

vyhnout se častým chybám, například nedostatečné argumentaci nebo nesplnění procesních požadavků.

Osobně autorka vnímá jako problém, že značná část kasačních stížností je zamítnuta z důvodu formálních nedostatků. To naznačuje, že právní informovanost veřejnosti není dostatečná a že by bylo vhodné zlepšit dostupnost srozumitelných informací o podmínkách podání kasační stížnosti. Současně je však zřejmé, že kasační stížnost je náročný právní nástroj, který nelze využívat bez pečlivé přípravy.

Celkově lze říci, že výzkum potvrdil, že kasační řízení je přísně formální proces, který vyžaduje odborné znalosti a důkladnou argumentaci. Výsledky mohou být přínosné nejen pro právní odborníky, ale i pro širší veřejnost, která se s tímto institutem setkává.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. FOX, WILLIAM, F. *Understanding Administrative Law*, 4th edition. Washington, DC: LexisNexis Group, 2002. 325 s. ISBN 0-8205-4727-1.
2. HALFAR, B. a kol. *Právo, 5. přepracované a doplněné vydání*. Ostrava: VSB-TU Ostrava, 2015. 143 s. ISBN 978-80-248-3859-5.
3. HEJDA, J., PŘIBYL, K. *Správní právo*. České Budějovice: Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2011. 149 s. ISBN: 978-80-87472-14-9.
4. HENRYCH, D. a kol. *Správní právo – texty I*. Praha: Aleko, 1991. 82 s. ISBN 80-85341-17-4.
5. HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. 6. vydání. Praha: Leges, 2019. 400 s. ISBN 978-80-7502-365-0.
6. HORZINKOVÁ, E. a NOVOTNÝ, V. *Správní právo procesní*. Vysokoškolská učebnice. Praha: Linde a.s., 2006. 287 s. ISBN 80-7201-636-9.
7. Kolektiv. *Správní právo hmotné: vybrané kapitoly*. Brno: Masarykova univerzita, 1992. 219 s. ISBN 80-210-0422-3.
8. MADAR, Z., a kolektiv. *Slovník českého práva. 3 rozšířené a podstatně přepracované vydání I. díl A-O*. Praha: Linde Praha a.s., 2002. 983 s. ISBN 80-7201-377-7.
9. NEDOROST, L. *Přezkum správního rozhodnutí*. Brno: Masarykova univerzita, 1997. 185 s. ISBN: 80-210-1578-0.
10. NEDOROST, L., a kolektiv. *Základy práva*. Praha: Europlex Bohemia, 2003. 537 s. ISBN 80-86432-53-X.
11. PRŮCHA, P. a POMAHAČ, R. *Lexikon – správní právo*. Ostrava: Sagit, 2002. 683 s. ISBN 80-7208.314-7.
12. PRŮCHA, P. a SCHELLE, K. *Základy místní správy*. Brno: Iuridica Brunensia, 1995. 282 s. ISBN 80-85964-00-7.
13. PRŮCHA, P., *Správní řád s poznámkami a judikaturou, 4. aktualizované a doplněné vydání*. Praha: Leges, 2019. 536 s. ISBN 978-80-7502-355-1.
14. RYSKA, R. *Slovník základních pojmů z práva*. Praha: Nakladatelství Fortuna, 1998. 70 s. ISBN 80-7168-554-2.
15. VOPÁLKA, V., *Nová úprava správního soudnictví: soudní řád správní*. Praha: Aspi Publishing, 2003. 407 s. ISBN 80-86395-65-0.

16. VOPÁLKA, V., ŠIMŮNKOVÁ, V., a ŠOLÍN, M. *Správní řád: komentář*, 2. vydání. Praha: C.H.Beck, 2003. 400 s. ISBN 80-7179-172-5.

17. WERHAN, K. *Principes of Administrative Law*. St. Paul, MN: Thomson/West, 2008. 385 s. ISBN 1-800-328-9352.

Elektronické zdroje

1. 11. *Opravné prostředky*. In: Olomoucký kraj. [online]. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.olkraj.cz/zakladni-informace-informace-podle-zakona-c-106-1999-sb/11-opravne-prostredky>>.
2. BOLD, F. Jak probíhá správní řízení? In: *Frank Bold Society, z.s.* [online]. Brno: 2018. [cit. 2025-01-18]. Dostupné z: <[https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/spravni-řízení/spravni-řízení/rada/jak-probiha-spravni-řízení](https://frankbold.org/poradna/spravni-řízení/spravni-řízení/rada/jak-probiha-spravni-řízení)>.
3. BURSÍKOVÁ, L. *Správní řízení – úvodní charakteristika*. Právní servis Fulsoft.cz - Zákony, judikatura a literatura. [online] Praha: 2018, s. 2. [cit. 2025-01-15]. Dostupné z: <<https://www.fulsoft.cz/33/spravni-řízení-úvodni-charakteristika-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4Eh3aG0xwp1FcMOR3emoplBA/>>.
4. DASHÖFER, V. *Přezkumné řízení*. 2010. In: Fullsoft.cz - právní servis, [online]. 2010. [cit. 2025-01-30]. Dostupné z: <<https://www.fulsoft.cz/33/prezkumne-řízení-uniqueidmRRWSbk196FNf8-jVUh4EnhEI8yvqwHRRq0STzLOJFaHCYBVz8IXGg/>>.
5. DOLEČEK, M. *Přezkum správních rozhodnutí*. In: Businessinfo.cz. [online] 2023. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.businessinfo.cz/navody/spravni-rad-ppbi/5/>>.
6. KADERÁVKOVÁ, M. *Účastníci správního řízení a jejich právní postavení*. Praha: Univerzita Karlova, právnická fakulta, 2023. Rigorózní práce. Dostupné z: <<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/180276/150058627.pdf?sequence=1&isAllowed=y>>.
- 7.
8. LUDMA, L. *Odvolání ve správním řízení*. In: Libor Ludma – advokátní kancelář, advokát a rozhodce v Olomouci. [online]. Olomouc: 2017. [cit. 2025-02-02]. Dostupné z: <<http://www.liborludma.cz/odvolani-ve-spravnim-řízení>>.
- 9.
10. NEJVYŠŠÍ SPRÁVNÍ SOUD. Oficiální web Nejvyššího správního soudu [online]. [cit. 2025-03-15]. Dostupné z: <<https://www.nssoud.cz>>.
- 11.
12. NOVÁK, P. *Subjekty správního řízení*. Český Krumlov: Vysoká škola CEVRO Institut, Katedra veřejného práva a veřejné správy. [online]. 2016. Diplomová práce, vedoucí JUDr. Mgr. Luboš Jemelka, Ph.D. s. 52. Dostupné z: <https://is.cevro.cz/th/n8x38/Subjekty_spravniho_řízení.pdf>.
13. ONDRŮŠ, M., a kol. *Správní právo procesní*. In: Právnická fakulta UP, studentská skripta Olomouc [online]. 2017. s. 13. [cit. 2019-02-10]. Dostupné z:
14. PLOS, J. a DASHÖFER, V. *Obnova řízení a nové rozhodnutí*. In: Kursy.cz. [online]. 2006. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://www.kursy.cz/33/obnova-řízení-a-nove-rozhodnuti-uniqueidgOke4NvrWuNcUZgmVdhWxFZ0Fn76khgWsPTwVrguwZk/?srsId=AfmBOopyWcc7kKauDOY2GuSvsQviSE0mc9lQjeCqmnu10wLqwbF5DPAv>>

- >. <www.bpa-ostrava.cz/images/Dokumenty/Docs/Skripta_-_Spravní_právo_procesní.pdf>.
15. POSPÍŠILOVÁ, A. *Způsob, kdy lze podat opravný prostředek*. In: Olomouc.eu. [online]. [cit. 2025-02-02]. Dostupné z: <<https://www.olomouc.eu/omeste/povinne-informace/opravny-prostredek?srsltid=AfmBOooZR-FxUII4I9uUUBvGV7f2hnnkdrWxVjFrd5TKnvRTpU9Z515a>>.
 16. PREUSS, O. *Kasační stížnost: jak a kam ji podat?* In: Dostupný advokát, [online]. 2024. [cit. 2025-21-1]. Dostupné z: <<https://dostupnyadvokat.cz/blog/kasacni-stiznost>>.
 17. Profi Press. *Základní zásady činnosti správních orgánů 2/*. In: Moderní obec. [online] © 2025 [cit. 2025-01-14]. Dostupné z: <<https://moderniobec.cz/zakladni-zasady-cinnosti-spravnich-organu-2/>>.
 18. Příspěvatelé Wikipedie, *Kasační stížnost*. Wikipedie: Otevřená encyklopedie, c2023, [online]. Datum poslední revize 8. 09. 2023, 08:03 UTC, [cit. 2025-21-01]. Dostupné z: <https://cs.wikipedia.org/w/index.php?title=Kasa%C4%8Dn%C3%AD_st%C3%AD%C5%BEnost&oldid=23135706>.
 19. SLEZÁKOVÁ, L. *Opravné prostředky ve správním řízení*. Praha: Vysoká škola regionálního rozvoje, s.r.o. [online]. [cit. 2025-01-11] Dostupné z: <<https://testrs.gov.cz/smlouva/soubor/53608/clanek.doc>>.
 20. STAŇKOVÁ, K. a SELINGEROVÁ, A. *Jak se bránit proti postupu správního orgánu*. In: Ekonom. [online] 2020. [cit. 2025-01-29]. ISSN 2787-9380. Dostupné z: <<https://pravniradce.ekonom.cz/c1-66851980-jak-se-branit-proti-postupu-spravniho-organu>>.
 21. TOMŠOVÁ, T. *Rozklad jako řádný opravný prostředek*. In: Mylaw. [online]. 2018. [cit. 2025-01-29]. Dostupné z: <<https://mylaw.cz/clanek/rozklad-jako-radny-opravny-prostredek-292>>.
 22. VOKÁČ, P. *Průvodce zákonem č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (3. doplněná verze, aktualizovaná ke dni 1. února 2022)*. In: Ministerstvo vnitra České republiky, [online]. 2022. [cit. 2025-01-29]. s. 96,97. Dostupné z: <[Pruvodce zakonom c 250-2016 Sb o odpovednosti za prestupky-3 doplnena verze - 20220204.pdf](https://www.mvcr.cz/assets/Pruvodce_zakonom_c_250-2016_Sb_o_odpovednosti_za_prestupky-3_doplnena_verze_-_20220204.pdf)>.
 23. ZAHRADNÍKOVÁ, R. *Správní soudnictví a jeho dvě „větve“ aneb srovnání řízení podle části 5. občanského soudního řádu a řízení o žalobě proti nezákonnému rozhodnutí podle soudního řádu správního*. [online]. In: Fakulta právnická, Západočeská univerzita, Plzeň. s. 3. Dostupné z: <<https://www.law.muni.cz/sborniky/dp08/files/pdf/obcan/zahradnikova.pdf>>.

Legislativní dokumenty

1. ČESKO. Zákon č. 150 ze dne 17. dubna 2002 soudní řád správní. In: *Zákony pro lidi*, 2002. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2002-150>>.
2. ČESKO. Zákon č. 500 ze dne 24. září správní řád. In: *Zákony pro lidi*. 2002. Dostupné z: <<https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2004-500>>.

Seznam zkratk

ALJ – administrative law judge

APA – the administrative procedure act

ČR – Česká republika

DPH – daň z přidané hodnoty

FÚ – Finanční úřad

KS – Krajský soud

MÚ – Městský úřad

MV – Ministerstvo vnitra

NSS – Nejvyšší správní soud

OPM – office of personal management

OS – Okresní soud

PČR – Policie České republiky

Seznam tabulek a grafů

Graf č.1. Rozhodnutí NSS.....	38
Tabulka č.1. Celkový počet rozhodnutí.....	36
Tabulka č.2. Zamítnuto.....	39
Tabulka č.3. Zrušeno + zrušení rozhodnutí správního orgánu.....	42
Tabulka č.4. Zrušeno + vráceno.....	43
Tabulka č.5. Zastaveno.....	45
Tabulka č.6. Zamítnuto pro nepřijatelnost.....	48
Tabulka č.7. Odkladný účinek: nepřiznání.....	51
Tabulka č.8. Odmítnuto.....	53
Tabulka č.9. Odkladný účinek: přiznáno.....	56